

Oslo

Områdesatsningene i Oslo

Prosjekt Skolestøtte

Sluttevaluering

Delprogram oppvekst og utdanning
Godkjent august 2025

Departementene

Innholdsfortegnelse

1 Sammendrag	4
2 Bakgrunn for oppstart av prosjektet	5
2.1 Prosjektets formål	6
2.2 Prosjektets målgruppe.....	7
2.3 Organisering av prosjektet	7
3 Budsjett og regnskap	8
4 Evalueringsdesign og metode	8
5 Prosjektets leveranser	9
6 Hvordan barnevernstjenesten jobbet før prosjektet.....	12
7 Om skolestøtte:	15
7.1 Utarbeidelse av rutine for samarbeid i undersøkelse	15
7.2 Samarbeidsrutine om vold eller seksuelle overgrep	17
7.3 Samarbeidsrutine ved bekymringsmelding i aktiv sak.....	17
7.4 Samarbeidsrutine ved overgangen internt i barnevernstjenesten	18
8 Erfaringer fra prosjektet.....	19
8.1 Økt samarbeid og systematikk i tjenester rettet mot barn og deres foreldre	20
8.1.1 Erfaringer med samarbeidsrutinen	20
8.1.2 Erfaringer med åpen dør	22
8.1.3 Erfaringer med faste avtaler:	24
8.1.4 Arbeid med holdninger og tillit	25
8.2 Erfaringer med bruk av samarbeidsmodellen og fra prosjektet.....	26
8.3 Vurdering av Oslostandarden opp mot utviklede rutiner i prosjektet.....	27
8.4 Flere barn og foresatte med behov for skolestøtte får nødvendig hjelp raskt	28
8.4.1 Kompetanseheving	28
8.4.2 Bekymringsmeldinger:	28
8.4.3 Samtaler med barn:	30
8.4.4 Tilbakemeldinger fra foreldre	30
8.5 Flere barn opplever mestring og inkludering i skolen	31
9 Oppsummering funn	32
9.1 Oppsummering av hovedfunn	32
10 Suksessfaktorer	34
11 Utfordringer prosjektet møtte underveis.....	34

12 Gevinster	35
13 Implementering	39
14 Videre utvikling og overføringsverdi til andre	39
14.1 Utviklingsmuligheter	39
14.2 Oppskalering og overføringsverdi	41
15. Kilder:.....	42
16. Vedlegg	43

Foto forside: Maskot/Oslo kommune/NTB

1 Sammendrag

Formål og bakgrunn

Prosjektet Skolestøtte ble etablert i Bydel Bjerke for å styrke samarbeidet mellom skolen og barnevernstjenesten. Hovedmålet var å øke barn og unge som er i kontakt med barnevernstjenesten sin mestring i skolen og forebygge skolefravall, gjennom å styrke samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten.

Bakgrunnen for prosjektet var statistikk som viser at barn som har eller har hatt tiltak i barnevernstjenesten i lavere grad fullfører videregående skole. I tillegg mottar de i større grad offentlige ytelser senere i livet, enn barn som ikke har hatt kontakt med barnevernstjenesten. Skolestøtte ble utviklet for å møte barnevernstjenestens behov for et styrket og systematisk samarbeid med skolene, samt styrke fokuset på skolen som en mestringsarena for barn som er i kontakt med barnevernstjenesten.

Målgruppe

- Barn i alderen 6–12 år (målgruppen ble utvidet til også å omfatte ungdomsskoleelever underveis i prosjektperioden) og deres foreldre.
- Barn hvor skolen har meldt bekymring og det er åpnet undersøkelse eller familien mottar pågående tiltak fra barnevernstjenesten.
- Ansatte i skole og barnevern.

Organisering og gjennomføring

- Prosjektet pågikk i perioden august 2022 til juni 2025, og var delt inn i konseptfase, planleggingsfase og gjennomføringsfase. Gjennomføringsfasen var i perioden august 2023-juni 2025
- Prosjektet startet med to skoler (Tonsenhagen og Årvoll), og ble senere utvidet til alle grunnskolene i bydelen. 7 skoler totalt.
- Prosjektet har hatt dedikert prosjektleder og medarbeider.
- Samarbeid mellom skoleledere, sosiallærere og ansatte i barnevernstjenesten i prosjektets styringsgruppe og arbeidsgruppe.

Viktige leveranser

1. **Nye samarbeidsrutiner** mellom skole og barnevern.
2. **Foreldresamarbeid:** Foreldre involveres aktivt i møter og samtykke til samarbeid.
3. **Tilstedeværelse på skolene:** Barnevernskonsulenter med "åpen dør" og faste møter.
4. **Kompetanseheving:** For både skole- og barnevernsansatte om samtaler, bekymringsmeldinger og samarbeid.
5. **Brukerstemme:** Innhentet gjennom spørreskjema og intervjuer med ansatte og spørreundersøkelse til foreldre.

Resultater og erfaringer

- Økt tilgjengelighet og tillit mellom skole og barnevernstjenesten.
- Lavere terskel for skolen å diskutere bekymringer.
- Skolen melder tidligere, og med høyere kvalitet i bekymringsmeldingene.
- Barnevernstjenesten og skole får bedre innsikt i hverandres arbeid og begrensninger.
- Foreldre deltar i samarbeidsmøter, men det er fortsatt utfordringer med tillit mellom skolen og foreldrene etter bekymringsmelding.

Suksessfaktorer

- Tett samarbeid og tidlig involvering.
- Fast kontaktperson i barnevernstjenesten for skolene.
- Kontinuerlig justering av rutiner og praksis.

Utfordringer

- Få bekymringsmeldinger i starten av prosjektperioden.
- Ulik praksis i barnevernstjenestene på tvers av bydeler.
- Vanskelig å etablere samarbeid i pågående tiltakssaker.
- Ressursutfordringer i barnevernstjenesten.

Anbefalinger videre

- Innføre prosjektets samarbeidsrutiner som fast praksis.
- Tilpasse tilgjengelighet og kompetansetiltak til skolens og barnevernstjenestens behov.
- Lage oppdaterte lokale samarbeidsavtaler med alle skolene.
- Sikre god overgang ved skifte av barnets kontaktperson i barnevernstjenesten.

2 Bakgrunn for oppstart av prosjektet

Prosjektet Skolestøtte ble igangsatt for å styrke samarbeidet mellom barnevernstjenesten og skolene i bydel Bjerke, med mål om å øke barns mestring på skolen og forebygge frafall.

Statistikk viser at barn som har eller har hatt tiltak i barnevernstjenesten oppnår i snitt lavere karakterer i grunnskolen enn andre jevnaldrende ¹. Ungdom med tiltak i barnevernstjenesten fullfører i lavere grad videregående skole og en større andel av dem mottar offentlige ytelser senere i livet. Det er en rekke forhold som påvirker skolemestring, og det er flere utfordringer knyttet til å sammenligne barn med og

¹ [Barn i barnevernet og skolerresultater | Bufdir](#)

uten barnevernstiltak, men vi vet at barn i barneverntjenesten har behov for godt koordinerte tjenester som inkluderer hjelp og støtte med et helhetlig søkelys på familiens utfordringer. Forskning viser at dersom barnevernstjenesten iverksetter tiltak for å styrke barnets mestring på skolen, øker barnets mestring på skolen.

Innsiktsarbeid gjort i konseptfasen viste at:

- Barnevernstjenesten og skolen hadde lite systematisk samarbeid i enkeltsaker.
- Det var behov for mer kunnskap om hverandres tjenester og kompetanse.
- Det var behov for å bedre informasjonsflyten mellom barnevernstjenesten og skolen.
- Barna opplevde økt mestring på skolen når barnevernstjenesten iverksatte veiledning til foreldre som støttet barnets utvikling på skolen.
- Foreldre kan bidra mye med å øke barnets mestring på skolen uten å kunne faget, eller mestre det norske språket.

2.1 Prosjektets formål

Formålet med prosjektet var å gi barn og deres foreldre bedre støtte og oppfølging, når skolens bekymring for et barn utløser meldeplikten gjennom systematisk samarbeid mellom skolen og barnevernstjenesten.

Prosjektet utviklet i prosjektperioden et gevinstkart med mellomliggende gevinster og sluttgevinster, som har bidratt til å styre prosjektet.

Mellomliggende gevinster:

- Mer helhetlig og koordinert samarbeid mellom barnevernstjenesten, skole og PPT for å oppdage behov for skolestøtte hos barn tidlig
- Mindre fravær på skolen blant barn med tiltak i barnevernstjenesten
- Flere barn får tilpasset undervisning på skolen
- Flere ansatte i barnevernstjenesten er opptatt av mestring på skolen
- Flere foreldre får veiledning fra koordinerte tjenester i hvordan de kan støtte sine barn på skolen

Prosjektets sluttgevinster:

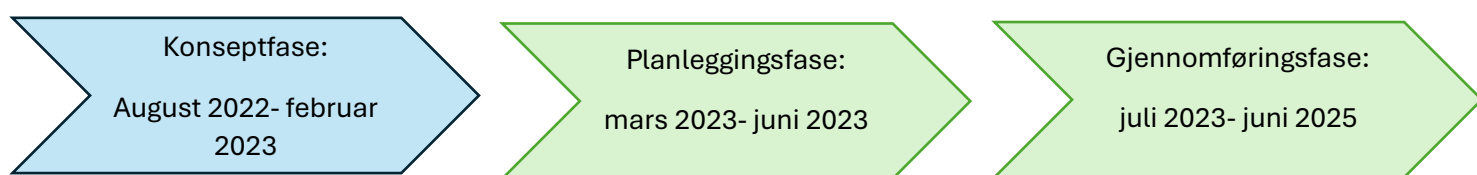
- Økt samarbeid og systematikk i tjenester rettet mot barn og deres foresatte
- Flere barn og foresatte med behov for skolestøtte får nødvendig hjelp raskt
- Flere barn opplever mestring og inkludering i skolen

Prosjektets gevinster blir presentert i kapittel 12 med en vurdering av prosjektets måloppnåelse.

2.2 Prosjektets målgruppe

Prosjektet primærmålgruppe har vært barn i alderen 6-12 år og deres foreldre, i tilfeller der skolen har meldt bekymring og barnevernstjenesten har åpnet undersøkelse eller iverksatt tiltak. Underveis i prosjektperioden ble målgruppen utvidet til også å omfatte ungdom på ungdomsskolen. Prosjektet har i tillegg rettet seg mot ansatte i barnevernstjenesten og skolene for å styrke kompetanse og samarbeid.

2.3 Organisering av prosjektet

Prosjekt Skolestøtte har vært et samarbeidsprosjekt mellom barnevernstjenesten i Bydel Bjerke, grunnskolene i bydelen og Utdanningsetaten.

Da prosjektet startet opp, var to skoler i bydelen med i prosjektet; Tonsenhagen og Årvoll skole.

Prosjektet har hatt en styringsgruppe bestående av:

- rektor ved Tonsenhagen skole og Årvoll skole
- avdelingsdirektør for oppvekst og velferd i Bydel Bjerke
- seksjonssjef og avdelingsleder i barnevernstjenesten i Bydel Bjerke
- seksjonssjef for Samarbeid og utviklingsprosjekter i Utdanningsetaten.

Arbeidsgruppen i prosjektet har bestått av:

- rektorer og sosiallærere fra deltakende skoler
- avdelingsledere fra barnevernstjenesten i Bjerke
- prosjektmedarbeider og prosjektleder.

Det har vært en prosjektleder i 40% stilling ansatt i barnevernstjenesten gjennom hele prosjektperioden. I Gjennomføringsfasen ble det ansatt en prosjektmedarbeider i 100% stilling. Prosjektleder og prosjektmedarbeider blir omtalt i rapporten som barnevernskonsulenter. Prosjektmedarbeideren hadde skoleåret 2023/2024 arbeidstiden sin fordelt ute på skolene to dager i uken og tre dager i barnevernstjenesten. Da prosjektet gjennomførte midtveisevaluering besluttet

styringsgruppen å forlenge prosjektet til å gjelde ut skoleåret 2024/2025. Prosjektmedarbeiderstillingen ble redusert til 40% stilling. I tillegg ble det besluttet å utvide prosjektet til de resterende barne- og ungdomsskolene i bydelen; Linderud, Løren, Refstad, Veitvet og Vollebekk skole.

3 Budsjett og regnskap

Prosjektet har vært støttet av delprogram oppvekst og utdanning, Områdesatsingene i Oslo. Budsjettet inkluderer lønn til prosjektleder og prosjektmedarbeider, samt utgifter til gjennomføring av fagdag.

Fase	Budsjett Tildelte statlige satsingsmidler	Totalt regnskap (ekskl. Mva.) Regnskapsførte kostnader
Konseptfase	275 000	311 448
Planlegging	215 000	178 552
Gjennomføring	2 130 000	2 130 000
Totalt	2 620 000	2 620 000*

*Feilførte posterings i Agresso gjennom hele prosjektperioden.

4 Evalueringsdesign og metode

Ved avslutning av prosjektet i juni 2025 er det gjennomført en sluttevaluering med mål om å identifisere suksessfaktorer og utfordringer knyttet til videre implementering av prosjektets rutiner i ordinær drift. Evalueringen gir et helhetlig bilde av hvordan tiltakene har fungert i praksis, og hvilke justeringer som kan være nødvendige for bærekraftig videreføring.

Sluttevalueringen bygger på følgende datakilder:

- Digitale spørreskjema til foreldre.
- Intervjuer med lærere, sosiallærere, AKS-ansatte, rektorer, avdelingsledere og assisterende rektorer ved Linderud, Løren, Refstad, Tonsenhagen, Veitvet, Vollebekk og Årvoll skole.
- Intervjuer med ansatte i Bjerke barnevernstjeneste.
- Prosjektets midtveisevaluering, gjennomført våren 2024

Spørreskjema til foreldre

I forbindelse med sluttevalueringen ble et digitalt spørreskjema sendt til 46 foreldre, hvor skolen hadde meldt bekymring knyttet til deres barn. Skjemaet bestod av spørsmål som omhandlet blant annet samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten. Til tross for gjentatte påminnelser, var det kun 8 foreldre som besvarte undersøkelsen.

Intervjuer med ansatte ved skolene

Det ble gjennomført intervjuer med 26 ansatte på de syv deltakerskolene. Intervjuene er gjennomført både som gruppeintervjuer og individuelle intervjuer.

Intervjuer med ansatte i Bjerke barnevernstjeneste

Det ble gjennomført intervjuer med 7 ansatte i Bjerke barnevernstjeneste. Intervjuene ble gjennomført som individuelle intervjuer.

5 Prosjektets leveranser

Prosjektets styringsdokument beskriver et antall leveranser som prosjektet skulle levere på i løpet av prosjektperioden. Tabellen under gir en oversikt over leveransene, en vurdering på om de er levert eller ikke, samt en beskrivelse av hva som har blitt gjort per leveranse.

Som tabellen under viser er det noen leveranser som ikke har blitt levert, eller delvis levert i prosjektet. Prosjektet hadde opprinnelig planlagt å ha mest fokus på samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten i tiltakssaker og kompetansepakke om kjerneelementene i Skolestøtte, med særlig vekt på samarbeidsmøter og veiledning fra familieveileder til foreldre for å styrke barnets mestring på skolen. I planleggingsfasen ble det imidlertid tydelig at skolene ønsket og hadde behov for et tettere samarbeid tidligere i barnevernssaken, også før tiltak ble iverksatt.

Familieveiledere i barnevernstjenesten hadde allerede god kjennskap til skolestøtteelementene i kompetansepakkene, og disse ble vurdert som godt integrert i tjenestens praksis. Kjerneelementene ble derfor innarbeidet i samarbeidsrutinene slik at også kontaktpersoner til barna som ikke nødvendigvis gir veiledning i skolestøtte fikk kjennskap til dem.

Leveranse	Status	Hva har vi gjort?
-----------	--------	-------------------

Leveranse 1: Nye rutiner og samarbeidsformer mellom barnevernstjenesten og skole om barn med tiltak i barnevernstjenesten	Leverert	Det er laget nye rutiner for samhandling når skolen melder bekymringsmelding til barnevernstjenesten. Rutinene som er laget i prosjektperioden ligger vedlagt denne rapporten. Rutinene er utviklet i tett samarbeid mellom barnevernstjenesten og skolene.
Leveranse 2: Nye rutiner og samarbeidsformer mellom barnevernstjenesten, PPT, skolehelsetjenesten og andre aktører/tjenester om barn med tiltak i barnevernstjenesten	Ikke levert	Prosjektet har hatt dialog med PPT, skolehelsetjenesten, Skolelos og Nav i løpet av prosjektperioden. Skolehelsetjenesten ønsker å være en del av Oslostandarden for samarbeid mellom skole og barnevern. De er ikke med i denne p.t. Selv om det har vært krevende å etablere nye samarbeidsmøter, har det vært økt oppmerksomhet på å inkludere flere tjenester i samarbeidsmøtene dersom de allerede er involvert i barnet eller familien.
Leveranse 3: Kompetansepakke for ansatte i skolen om kjerneelementer i Skolestøtte	Delvis levert	Prosjektet hadde opprinnelig ambisjon om å legge større vekt på tiltak rettet mot barnets mestring i skolen, blant annet gjennom veiledning fra barnevernstjenesten til foreldre. På grunn av omfattende arbeid med å utvikle samarbeidsrutiner og etablere samarbeid, ble dette arbeidet i mindre grad prioritert. Skolen har imidlertid fått innsikt i hvilke elementer barnevernstjenesten benytter i veiledning til foreldre knyttet til skolemestring.
Leveranse 4: Kompetansepakke og en rutine for kompetanseheving i barnevernstjenesten om kjerneelementene og viktigheten av elevers mestring i skolen	Delvis levert	I skoleåret 2024/2025 utviklet prosjektet en tilpasset modell for kjerneelementene knyttet til barnets mestring på skolen. Ettersom familieveiledere allerede hadde god kjennskap til innholdet, ble det ikke utarbeidet en egen kompetansepakke. I stedet ble det laget en plakat som tydeliggjør hvilke temaer foreldrene får veiledning i når det gjelder skolemestring til kontaktpersonene som ikke gir veiledning.
Leveranse 5: Nye rutiner/struktur for oppfølging av barnet i barnevernstjenesten	Leverert	Prosjektet har laget nye rutiner for hvordan ivareta skolesamarbeidet som er etablert i undersøkelsesfasen ved overgang mellom avdeling Mottak og undersøkelse til avdeling Tiltak.

		Rutinen er en beskrivelse av hvordan ta kontakt med hverandres tjenester og hvem skolen kan kontakte i overgangen mellom de to avdelingene når et barn får tiltak fra barnevernstjenesten.
Leveranse 6: Rutine for foreldresamarbeid	Leverert	Det har i prosjektet blitt utviklet flere samarbeidsrutiner. Rutinene omhandler både samarbeid mellom tjenester og foreldre, som er en sentral part i samhandlingen mellom skolen og barnevernstjenesten. Foreldres innspill og tilbakemeldinger underveis i prosjektperioden er aktivt innarbeidet i samarbeidsrutinene.
Leveranse 7: Etablere nye/oppdatere dokumenter og sjekklister i barnevernstjenesten	Leverert	De nye rutinene som er laget i prosjektet legges inn i barnevernstjenestens allerede eksisterende rutiner i EQS.
Leveranse 8: Medvirkning fra barn, foreldre, ansatte (brukerstemmen)	Leverert	For å innhente foreldrestemmen benyttet prosjektet digitale spørreskjemaer som ble sendt til foreldre. Selv om spørreskjemaene var anonyme og det ble sendt ut flere påminnelser var det en svært lav svarprosent. Det har vist seg utfordrende å innhente brukerstemmen til barn i småskolealder på en hensiktsmessig måte. Ansatte på skolen og i barnevernstjenesten har svart på spørreskjema før oppstart av prosjektet. I tillegg har lærere, rektorer, avdelingsledere, sosiallærere og ansatte i barnevernstjenesten deltatt i evalueringsintervju. Rektorer, sosiallærere og ansatte i barnevernstjenesten har vært involvert i prosjektets styrings- og arbeidsgruppe. Mange av tilbakemeldingene og innspillene som er kommet inn er tatt med inn i

		utarbeidelsen av rutinene og ført til justeringer underveis.
Leveranse 9: Implementering og skalering	Leverert	På grunn av lav sakstilgang i prosjektets innledende fase, med kun to deltakende skoler, ble det besluttet å oppskalere prosjektet tidligere enn planlagt. Prosjektet har hatt et kontinuerlig fokus på implementering i drift i prosjektperioden. Erfaringer har vist verdien av å ha ekstra ressurser for å støtte denne prosessen. Styringsgruppen besluttet å forlenge prosjektperioden, og utvide prosjektet til å omfatte alle grunnskolene i bydelen, med tilbud om implementeringsstøtte til de nye skolene.

6 Hvordan barnevernstjenesten jobbet før prosjektet

I konseptfasen kartla prosjektet arbeidsform, samarbeid og rutiner, gjennom spørreundersøkelser til ansatte i barnevernstjenesten, skolen, arbeidsgruppemøter og en gjennomgang av barnevernstjenestens praksis. Det ble identifisert flere utfordringer i samhandlingen mellom tjenestene:

- Begrenset samarbeid og dialog mellom barnevernstjenesten og skolen i undersøkelsesfasen.
- Kontakt mellom barnevernstjenesten og skolen var ofte begrenset til praktiske henvendelser, som avtale om samtale med barnet eller innhenting av informasjon. Skolen ga tilbakemeldinger om at de hadde behov for mer samarbeid rundt barnet enn det praktiske rundt barnevernstjenestens kontakt med barnet.
- Barnevernstjenesten forventet at skolen tok kontakt dersom det var behov for ytterligere informasjon eller samarbeid.
- Skolene opplevde manglende informasjon som utfordrende, særlig i saker der undersøkelsen ble henlagt, men bekymringen vedvarte. I tillegg rapporterte 60% av ansatte på skolene at det var vanskelig å få hjelp fra barnevernstjenesten i oppfølgingen av barnet og familier.

Gjennomgangen av praksis i undersøkelsesfasen viste at kontaktpunktene mellom skole og barnevernstjenesten i hovedsak besto av:

- Skriftlig tilbakemelding på mottatt bekymringsmelding.
- Avtale om samtale med barnet.
- Anmodning om opplysninger om barnet.
- Skriftlig tilbakemelding etter avsluttet undersøkelse.

Gjennomgangen av praksis når barnet og familien mottar hjelpetiltak viste at:

- Samarbeidet ofte ble vurdert ut fra barnevernstjenestens egen vurdering av behov, basert på barnets fungering i skolen eller etter spesifikt uttrykt ønske fra skole eller foreldre om samarbeidsmøter. I mange tilfeller ble samarbeid vurdert som unødvendig uten at det var dialog med skolen om samarbeidsbehov.
- Kontakten var ofte begrenset til telefonhenvendelser for å innhente informasjon.
- Familieveiledere hadde i større grad enn kontaktpersoner fokus på barnets skolemestring og foreldresamarbeid.

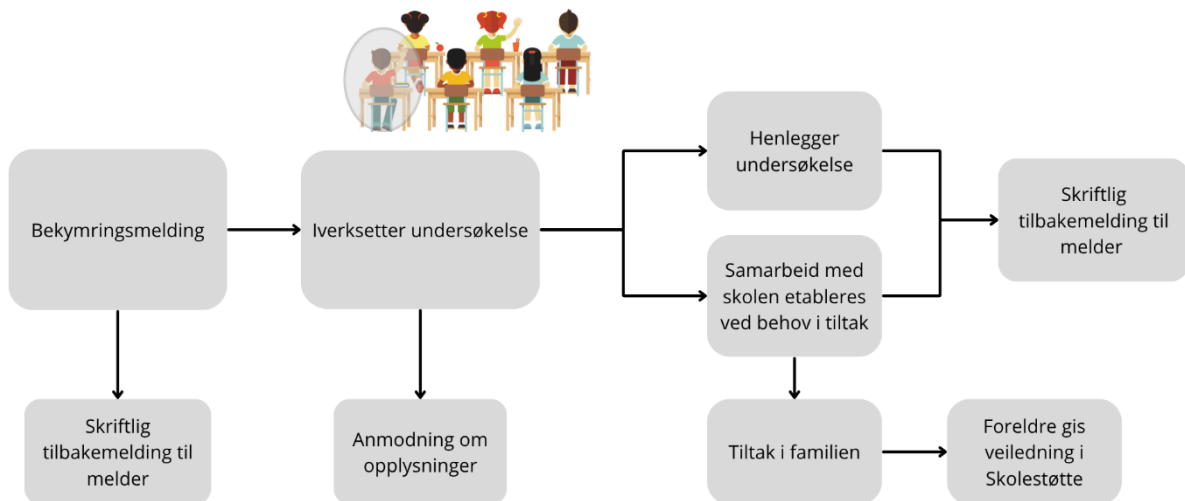
Basert på funnene ønsket prosjektet å utvikle en ny samarbeidsmodell og styrke samhandlingen med skolene. Barnevernstjenesten ønsket samtidig å implementere kjerneelementene fra “KOBA- mestring i skolen for barn i risiko”². Erfaringene viste at tiltak for å styrke barnets skolemestring hadde størst effekt når det ble etablert faste samarbeidsmøter mellom skole, barnevernstjenesten og foreldre.

Kjerneelementene i forsterket skolestøtte inkluderer:

- Veiledning i positiv foreldreinvolvering.
- Struktur og rutiner for skolearbeid i hjemmet.
- Veiledning i bruk av oppmuntring, ros og gode tilbakemeldinger.
- Deltakelse på samarbeidsmøter med skolen, barnevernstjenesten og foreldre.
- Etablering av støtteteam bestående av familieveileder, kontaktlærer, assistent, skolehelsesykepleier og foreldre ved behov.

Modellen nedenfor illustrer saksgangen i en undersøkelse, samt kontakten mellom barnevernstjenesten og skolen før prosjektet:

² [KOBA - mestring i skolen for barn i risiko - RBUP Øst og Sør](#)

Figur 1. Oversikt over hvordan saksgangen i undersøkelsesfasen ble praktisert før prosjektet Skolestøtte.

Tilbakemeldinger fra skolene, både gjennom spørreskjema og i dialog i planleggingsfasen, viste at den lokale samarbeidsavtalen med barnevernstjenesten ikke opplevdes tilstrekkelig. Skolene mente avtalen i liten grad ivaretok deres behov for støtte og tilgjengelighet.

Den lokale samarbeidsavtalen mellom skole og barnevernstjenesten som var gjeldende før Skolestøtteprosjektet bestod av følgende elementer:

- Informasjon om barnevernstjenesten på foreldremøter på 1. og 5. trinn.
- Informasjon om barnevernstjenesten til elever på 5. og 9. trinn
- Tilbud om deltakelse fra barnevernstjenestens i Utvidet ressursteam to ganger per halvår.
- Informasjon om barnevernstjenesten til lærerne i fellestid.

Oppfølgingen av den lokale samarbeidsavtalen varierte mellom de syv grunnskolene i bydelen og barnevernstjenesten. Særlig punktet om deltagelse i Utvidet ressursteam to ganger per halvår ble vurdert som utilstrekkelig. Skolene opplevde at dette ga for sjelden kontakt og skapte avstand til barnevernstjenesten, noe som var utfordrende for lærerne, som er tette på barna og bekymringen. Det ble uttrykt et tydelig behov for økt fysisk tilstedeværelse og tilgjengelighet – ikke bare for sosiallærer og rektor, men for alle ansatte.

For å imøtekomme dette behovet testet prosjektet ulike modeller for økt tilstedeværelse. I oppstartsfasen var en barnevernskonsulent fast til stede en dag i uken på Årvoll og Tonsenhagen skole. Dagen ble valgt i samarbeid med skolene og tilpasset øvrige møter. Barnevernskonsulenten deltok også på skolens etablerte møter, som elevhalvtimen, trinnmøter, elevsaksdrøftinger og Å-team, og det ble etablert et «åpen dør»-tilbud for anonym drøfting av bekymringer.

Da prosjektet ble utvidet til alle de syv barne- og ungdomsskolene i bydelen, ble modellen justert til at barnevernskonsulenten var til stede på skolene en dag annenhver uke. Det ble også testet en modell med fast møtetid på skolene fulgt opp av en fagkonsulent fra barnevernstjenesten, en mer realistisk modell for en bærekraftig struktur. Skolene organiserte dette ulikt, enten som «åpen dør»-tilbud eller avsatte møter.

Ikke alle drøftede saker resulterte i bekymringsmelding, enten fordi meldeplikten ikke var utløst, eller fordi skolen fikk ny innsikt i barnets situasjon. I prosjektperioden ble det sendt totalt 60 bekymringsmeldinger.

Kort oppsummert så har to ulike modeller for å øke barnevernstjenestens tilgjengelighet på skolene blitt testet ut:

- **Åpen dør:** Barnevernskonsulent er tilgjengelig for alle skolens ansatte i et gitt tidsrom på skolene, annenhver uke eller en gang i måneden.
- **Deltakelse på skolens faste møtepunkter:** Barnevernskonsulenten deltar fast på aktuelle møtearenaer, annenhver uke, eller en gang i måneden

7 Om skolestøtte:

7.1 Utarbeidelse av rutine for samarbeid i undersøkelse

Prosjektet etablerte en tverrfaglig arbeidsgruppe med representanter skole og barnevernstjenesten, med mål om å utvikle rutiner for et mer systematisk og effektivt samarbeid. Arbeidsgruppen tok utgangspunkt i Oslostandard for samarbeid mellom barnevern og skole³, barnevernstjenestens saksgang og føringer fra Oppvekstreformen.

Gjennom prosessen ble det tydelig at Oslostandarden inneholder mange anbefalinger formulert med ord som "bør", "kan" og "vurdere". Dette bidrar til ulik praksis og kan føre til at samarbeidet stopper opp, da det blir avhengig av den enkelte ansattes kjennskap, vurdering og tolkning. Kartlegging gjennom spørreundersøkelser, intervjuer og praksisgjennomgang viste at både skole og barnevernstjenesten ofte ventet på at den andre parten skulle ta initiativ til kontakt og samarbeid.

For å motvirke dette kartla arbeidsgruppen tilgjengelige ressurser og identifiserte tiltak som kunne styrke samarbeidet i tråd med Oslostandarden og Oppvekstreformen. I prosjektets innledende fase ble saker som omhandlet vold eller seksuelle overgrep holdt utenfor, da disse krever særskilt håndtering. Senere i prosjektet ble det utviklet en egen samarbeidsrutine i slike saker.

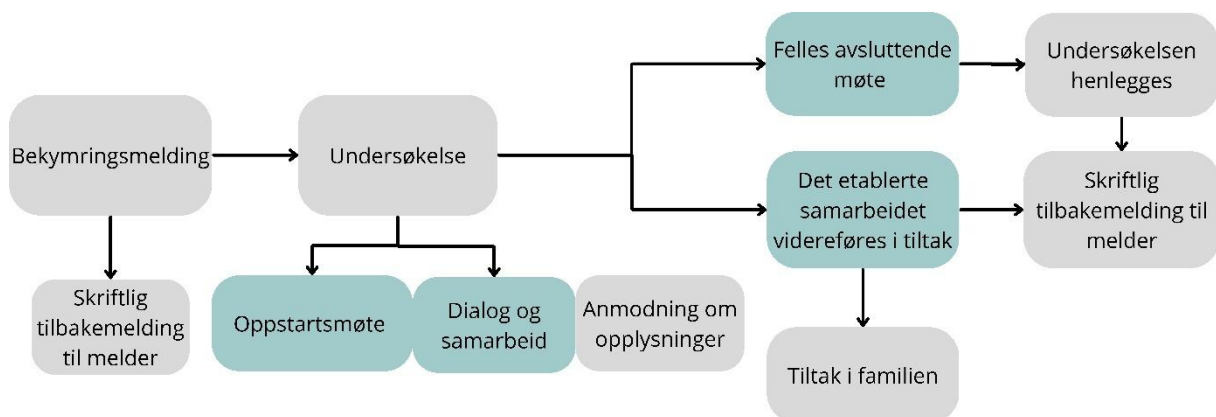
³ [Oslostandard for samarbeide mellom skole og barnevern.pdf 387467_1_1.pdf](#)

Kartleggingen avdekket utfordringer knyttet til tidsbruk, uklarhet om ansvar for møteinnkalling, ledelse og referatskriving. Dette understreket behovet for en tydelig og detaljert samarbeidsrutine for å redusere misforståelser og unødvendige avklaringer. Gjennom utviklingsarbeidet oppnådde tjenestene økt forståelse for hverandres rammer og handlingsrom. Det ble også tydelig at skole og barnevernstjeneste ofte har ulik oppfatning av familiens situasjon. Når en bekymringsmelding henlegges etter undersøkelse i barnevernet, opprettholder skolen ofte sin bekymring, da de ikke får innsyn i barnevernstjenestens vurderinger. Dette bidrar med å skape usikkerhet rundt skolens meldeplikt og videre oppfølging av barnet.

Barnevernstjenesten erfarte også at foreldrene ofte hadde spørsmål om bekymringsmeldingen som barnevernstjenesten ikke kunne besvare, noe som i enkelte tilfeller førte til frustrasjon og tillitsbrudd mellom foreldre og skolen.

For å forebygge passivitet i samarbeidet, og styrke innsikten i barnevernstjenestens vurderinger, utviklet arbeidsgruppen en hypotese: Dersom skolen deltar i møtet der bekymringsmeldingen gjennomgås av barnevernstjenesten, kan dette bidra til bedre informasjon til foreldrene, tidlig reparasjon av tillitsbrudd mellom skole og foreldre og enighet og samordnet videre samarbeid. Det ble også foreslått et avsluttende møte etter undersøkelsen, forutsatt foreldrenes samtykke, for å sikre felles forståelse og plan for veien videre.

Figuren under viser saksgangen i undersøkelsesfasen slik den ble praktisert i prosjektet. De grå boksene representerer eksisterende trinn i saksgangen før prosjektet, mens de grønne boksene markerer nye møtepunkt og samarbeidsformer utviklet i prosjektet.

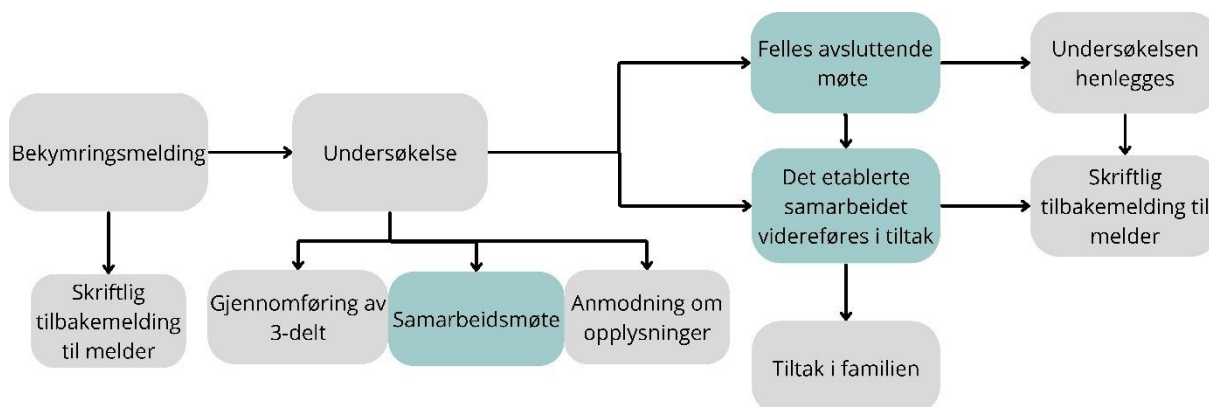

Figur 2. Oversikt over undersøkelsesfasen slik den ble praktisert i prosjektet Skolestøtte

7.2 Samarbeidsrutine om vold eller seksuelle overgrep

Etter hvert i prosjektet ble det identifisert behov for å utvide samarbeidsrutinen til også å omfatte bekymringsmelding knyttet til vold eller seksuelle overgrep. Disse sakene krever en særskilt fremgangsmåte med flere hensyn. I samarbeid med skolene og avdeling mottak og undersøkelse ble det besluttet at skolen først involveres etter at barnevernstjenesten har gjennomført innledende samtaler med foreldre og barn. Samtykke til samarbeid mellom barnevernstjenesten og skole i slike saker innhentes barnevernstjenestens kontaktperson i de innledende samtalene. Samarbeidsmøtet gjennomføres kort tid etter de innledende samtalene, og skal legge til rette for videre dialog og koordinert oppfølging.

Figuren under viser saksgangen i undersøkelsesfasen ved bekymring for vold eller seksuelle overgrep slik den ble praktisert i prosjektet. De grå boksene representerer eksisterende trinn i saksgangen før prosjektet, mens de grønne boksene markerer nye møtepunkt og samarbeidsformer utviklet og implementert i prosjektet.

Figur 3. Oversikt over undersøkelsesfasen når det er bekymring for vold eller seksuelle overgrep slik den ble praktisert i prosjektet Skolestøtte

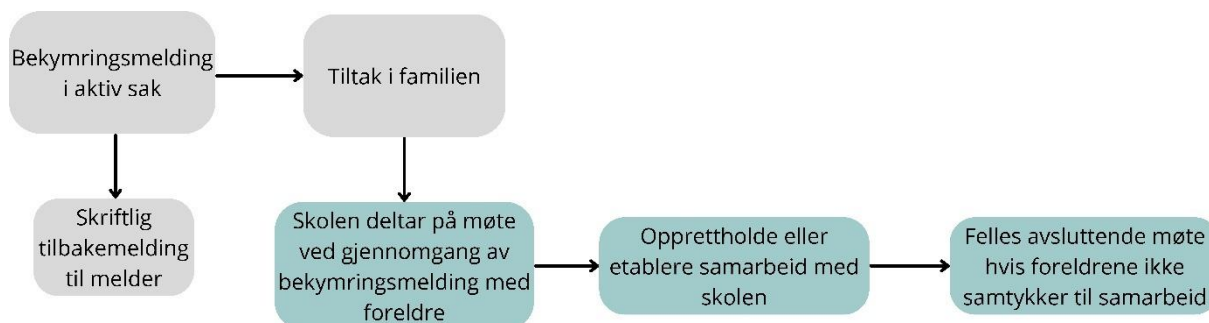
7.3 Samarbeidsrutine ved bekymringsmelding i aktiv sak

I enkelte tilfeller sender skolen bekymringsmelding på barn som allerede har en aktiv barnevernssak. Ofte har barnevernstjenesten da mottatt bekymring fra en annen instans, uten at samarbeid med skolen er etablert i tiltaksoppfølgingen av barnet. Når en slik bekymringsmelding mottas, vurderer barnevernstjenesten om det skal opprettes en ny undersøkelse, eller om bekymringsmeldingen skal registreres som informasjon i den aktive saken.

I tilfeller der bekymringsmeldingen registreres som informasjon i aktiv sak, identifiserte prosjektet behov for en rutine som sikrer samarbeid med skolen. I samarbeid med avdeling tiltak i barnevernstjenesten ble det derfor utviklet et forslag til hvordan skolen kan kobles på i slike saker. Under utviklingen av rutinen var det

dialog med skolene for å kartlegge hvordan bekymringsmeldinger i aktiv sak oppleves, og hvordan skolens behov for informasjon og oppfølging best kan ivaretas.

Figuren under illustrer rutinen som ble utviklet og testet i prosjektet når skolen sender bekymringsmelding om et barn med aktiv sak i barnevernstjenesten. Igjen representerer de grå boksene eksisterende trinn i saksgangen før prosjektet, mens de grønne boksene markerer nye møtepunkt og samarbeidsformer utviklet og implementert i prosjektet.

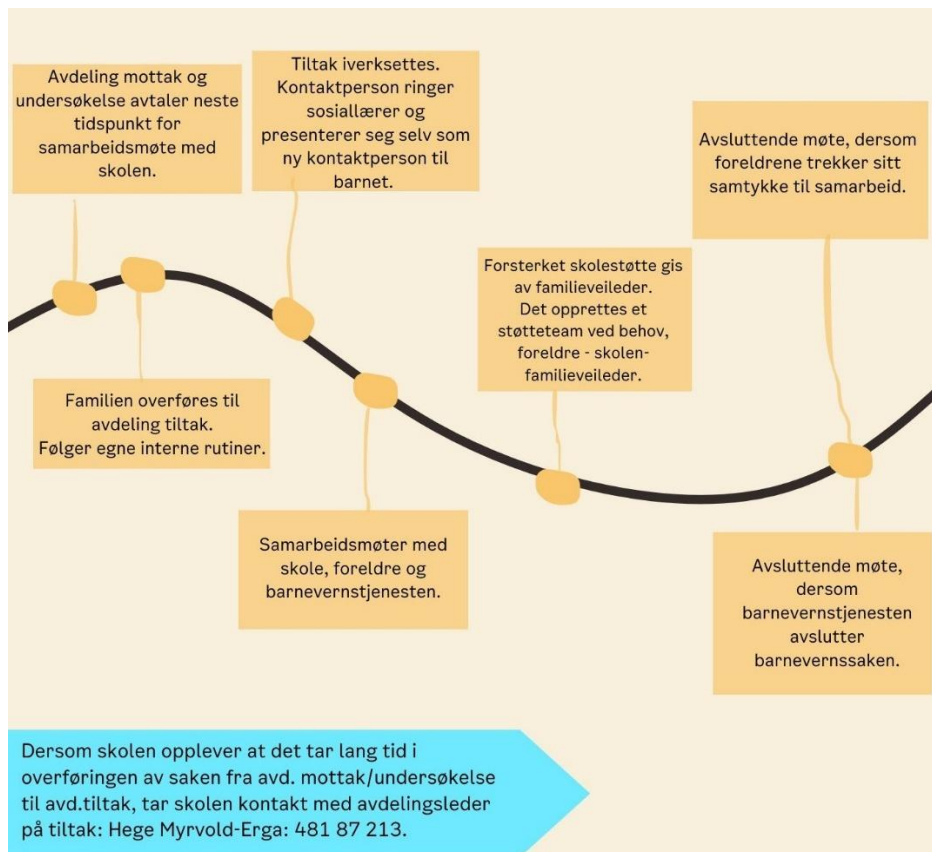
Figur 4. Oversikt over rutinen som ble utviklet og testet ut i Skolestøtte når skolen sender bekymringsmelding om et barn som allerede har en aktiv sak i barnevernstjenesten.

7.4 Samarbeidsrutine ved overgangen internt i barnevernstjenesten

I prosjektperioden ble det avdekket at overgangen fra undersøkelsesfasen til tiltaksfasen er en sårbar fase i samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten. Erfaringene viser at det er mest effektivt å etablere samarbeid allerede i undersøkelsesfasen, men at samarbeidet ofte svekkes når saken overføres til avdeling tiltak hvor nye kontaktpersoner overtar oppfølgingsansvaret. Dette skaper usikkerhet hos skolen om videre kontakt og ansvarsfordeling, og gjør det tidkrevende for nye kontaktpersoner som må reetablere samarbeidet.

For å styrke kontinuiteten og samarbeidet i overgangen, utviklet prosjektet i samarbeid med Avdeling tiltak og skolene, en samarbeidsrutine som sikrer at dato for neste samarbeidsmøte avtales allerede ved avslutning av undersøkelsen. Rutinen tydeliggjør hva skolen kan forvente av barnevernstjenesten, og ansvarsfordeling i den videre oppfølgingen.

Figuren under viser den nye rutinen for overgangen fra undersøkelse til tiltak.

Figur 5. Oversikt over rutinen ved overgang fra undersøkelse til tiltak.

8 Erfaringer fra prosjektet

I denne delen undersøker vi i hvilken grad prosjektet har nådd gevinstene beskrevet i styresdokumentet.

Prosjektets sluttgevinster:

- Økt samarbeid og systematikk i tjenester rettet mot barn og deres foresatte
- Flere barn og foresatte med behov for skolestøtte får nødvendig hjelp raskt
- Flere barn opplever mestring og inkludering på skolen

Prosjektets mellomliggende gevinster:

- Mer helhetlig og koordinert samarbeid mellom barnevernstjenesten, skole og PPT for å oppdage behov for skolestøtte hos barn tidlig
- Mindre fravær på skolen blant barn med tiltak i barnevernstjenesten
- Flere barn får tilpasset undervisning på skolen
- Flere ansatte i barnevernstjenesten er opptatt av mestring på skolen

- Flere foreldre får veiledning fra koordinerte tjenester i hvordan de kan støtte sine barn på skolen

8.1 Økt samarbeid og systematikk i tjenester rettet mot barn og deres foreldre

Mellomliggende gevinst:

- Mer helhetlig og koordinert samarbeid mellom barnevernstjenesten, skole og PPT for å oppdage behov for skolestøtte hos barn tidlig

8.1.1 Erfaringer med samarbeidsrutinen

Ansatte i barnevernstjenesten gir gjennomgående positive tilbakemeldinger på den nye samarbeidsrutinen. Rutinen oppleves som velfungerende i praksis, og bidrar til at foreldre får anledning til å dele sine perspektiver i møter der både skole og barnevernstjenesten er til stede. Dette styrker dialogen og gir foreldre mulighet til å gi innspill til bekymringsmeldingen. Barnevernstjenesten rapporterer også om økt innsikt i skolens arbeid og en styrket forståelse for hverandres rolle og ansvar.

Etter hvert som rutinene har blitt kjent, har det utviklet seg en forventning fra skolene om at alle saker skal følge den etablerte strukturen. I tilfeller der barnevernstjenesten vurderer at en annen fremgangsmåte er mer hensiktsmessig, har dette tidvis ført til utfordringer i samarbeidet. Manglende forventningsavklaringer om prosess og rollefordeling har skapt usikkerhet, og det er erfart ulike forventninger til hvor raskt tiltak kan iverksettes. Dette understreker behovet for tydelig kommunikasjon og felles forståelse for rammer og kapasitet.

I saker der det foreligger bekymring for vold, er det avgjørende at barnevernstjenesten tydelig kommuniserer sitt bekymringsnivå til skolen. Foreldre kan reagere med sjokk og uro, og bekymre seg for hvordan skolen ser på dem i etterkant. Informanter fremhever at et tett samarbeid mellom skole, barnevernstjenesten og foreldre er viktig for å forebygge misforståelser og ivareta tillit.

Begrenset kapasitet ved skolene og barnevernstjenestens tidsfrister kan hindre gjennomføring av planlagte møter, som avsluttende møter i undersøkelsesfasen eller overlappingsmøter ved overgang til tiltak – selv når det foreligger samtykke fra foreldre og ønske om samarbeid. Dette viser behovet for kjennskap til tjenestene, realistiske forventninger og fleksibilitet i møteplanlegging.

Oppstartsmøter i saker med høyt konfliktnivå mellom skole og foreldre oppleves som krevende. Møtene tar ofte lengre tid enn planlagt, og det kan være behov for separate

samtaler med hver forelder. Samtidig rapporterer flere barnevernskonsulenter at slike møter har bidratt til å dempe konfliktnivået og legge grunnlag for videre samarbeid.

Prosjektet har utviklet en tydelig struktur for samarbeidsrutinen, med klare ansvarsfordelinger og møteagendaer. Dette har effektivisert samarbeidet og redusert behovet for avklaringer underveis. Det oppleves som særlig nyttig at sosiallærer og kontaktlærere, som kjenner barnet godt, deltar i møtene. Tydelig møteledelse og avklaring av deltakere i forkant trekkes frem som viktige suksessfaktorer.

Flere informanter understreker viktigheten av at både foreldre og skole får god informasjon om møtenes formål. Møter der det benyttes tolk tar lengre tid, men vurderes som nødvendig for å sikre god kommunikasjon. Til tross for enkelte praktiske utfordringer, oppleves samarbeidsmøtene som konstruktive og nyttige i de fleste tilfeller.

Flertallet av de som har blitt intervjuet på skolene opplever oppstartsmøtet som en nyttig del av samarbeidsrutinen. Møtene bidrar til å redusere bekymringer og virker konfliktdempende. Selv om enkelte beskriver møtet som krevende, fremheves de som viktige for å etablere et godt grunnlag for videre samarbeid med foreldrene. Dette gjør det lettere å møtes igjen i utviklingssamtaler og andre aktiviteter ved skolen.

Lærers deltakelse i oppstartsmøtet varierer mellom skolene. I noen tilfeller deltar kun skoleledelse og/eller sosiallærer for å skjerme læreren fra potensielt belastende situasjoner. Andre ganger vurderes det som hensiktsmessig at læreren ikke deltar, for å bevare en god relasjon til barnet. Enkelte sosiallærere gir grundig informasjon og veiledning til lærere i forkant av møtene med barnevernstjenesten, inkludert bevisstgjøring rundt kommunikasjon og oppfølgingssamtaler i etterkant for å ivareta de ansatte. Lærere med positive erfaringer med oppstartsmøtet forteller at deltakelse i oppstartsmøtet styrker relasjonen til foreldre og gir bedre oversikt over skolens rolle i saken.

Sosiallærere gir uttrykk for at samarbeidsrutinen har bidratt til økt trygghet og at foreldre fremstår mindre engstelige knyttet til skolens bekymringsmeldinger. Skolene rapporterer om bedre forståelse og samarbeid med barnevernstjenesten, og at samarbeidet blir mindre personavhengig.

Skolen fremhever at hyppige samarbeidsmøter med barnevernstjenesten og foreldre gir bedre kommunikasjon, og bidrar til å redusere bekymring og frustrasjon. For å sikre relevant informasjonsutveksling, er det viktig at barnevernstjenesten har innsikt i skolens arbeid med barnet. Flere informanter peker på behovet for informasjon om hvem som ivaretar barnet etter skoletid, særlig i saker med mistanke om vold i hjemmet.

Anbefalinger videre:

Den nye samarbeidsrutinen oppleves som velfungerende og har bidratt til bedre dialog mellom skole, barnevernstjenesten og foreldre. Foreldre får mulighet til å dele sine perspektiver, og barnevernstjenesten rapporterer om økt innsikt i skolens arbeid og en styrket forståelse for roller og ansvar. Skolene fremhever at oppstartsmøter og hyppige samarbeidsmøter bidrar til å redusere bekymringer og virker konfliktdepende, selv om møtene kan være krevende i saker med høyt konfliktnivå.

Samtidig er det identifisert utfordringer knyttet til forventningsavklaringer, kapasitet og fleksibilitet. Manglende tydelighet om prosess og rollefordeling har i enkelte tilfeller skapt usikkerhet, og det er erfart ulike forventninger til hvor raskt tiltak kan iverksettes. I tillegg kan begrenset kapasitet hindre gjennomføring av planlagte møter, til tross for samtykke og ønske om samarbeid.

Anbefalinger for videre arbeid:

- Etablere faste rutiner for å avklare prosess, roller og tidsrammer tidlig i saken
- Tilrettelegg for alternative løsninger når kapasitet eller tidsfrister gjør det vanskelig å følge standard rutine
- Sikre at barnevernstjenesten tydelig formidler bekymringsnivå til skolen og legger til rette for tett samarbeid med foreldre
- Fortsett opplæring av skoleansatte i meldeplikt, møteledelse og kommunikasjon med foreldre
- Bevar tydelige agendaer og ansvarsfordeling for å sikre effektivitet og forutsigbarhet
- Sørg for at foreldre og skole får god informasjon om møtenes formål

8.1.2 Erfaringer med «åpen dør»-tilbudet

Bruken av «åpen dør»-tilbudet har variert mellom skolene, og prosjektet har erfart at organiseringen har stor betydning for hvor mye tilbudet benyttes. To modeller ble testet:

- Ansatte meldte på forhånd hvilke barn de ønsket å drøfte via sosiallærer
- Ansatte kunne møte opp uten å ha meldt opp hvilke saker de ønsket å drøfte

Barnevernskonsulenten rapporterte at modellen med forhåndspåmelding resulterte i flest drøftinger. Når tilbudet ikke ble brukt til konkrete drøftinger, ble tiden benyttet til faglig dialog med sosiallærer om de nye samarbeidsrutinene og barnevernstjenestens arbeid generelt.

Sosiallærere har hatt regelmessig gjennomgang med lærerne om bekymringer og spørsmål knyttet til enkeltbarn. Disse sakene ble deretter drøftet videre med barnevernskonsulenten gjennom tilbudet «åpen dør». I samtalene oppstod ofte

spørsmål om meldeplikten er utløst. Når dette var tilfelle, ble skolen bedt om å sende bekymringsmelding, og barnevernskonsulenten fulgte opp for å sikre at meldingen ble sendt. Barnevernskonsulenten veiledet også skolene i hvordan bekymringen kunne tas opp med foreldre og eventuelt andre instanser som Oslohjelpa, PPT, BUP eller familievernkontoret. Skolehelsesykepleiere og AKS-ansatte benyttet seg også av tilbudet, men i varierende grad.

Barnevernskonsulenten har veiledet skolen i hvordan bekymringer kan tas opp med foreldre på en tydelig og respektfull måte, og hvordan bekymringsmeldinger bør utformes. Erfaringer viser at tidlig og tydelig dialog med foreldre kan bidra til økt forståelse, redusert konflikt, og i noen tilfeller forebygge behovet for melding til barnevernstjenesten.

Prosjektet erfarte at mange av barna som drøftes har vært gjenstand for langvarig bekymring, uten at det var meldt til barnevernstjenesten. Skolene uttrykker ofte usikkerhet om bekymringen er alvorlig nok til å utløse meldeplikt, og venter gjerne til utfordringene har eskalert. Dette kan føre til at barn ikke får nødvendig hjelp tidlig nok. I slike tilfeller setter skolene ofte inn egne tiltak, for eksempel i form av samtaler med foreldre eller annen tilrettelegging på skolen, men burde i flere tilfeller meldt bekymring til barnevernstjenesten i tillegg.

I løpet av skoleåret 2024/2025 ble minst 68 barn gjennom «åpen dør»-tilbudet. I skoleåret 2023/2024 var antallet lavere, noe som henger sammen med hvordan tilbudet var organisert.

Informanter fra skolene opplever at barnevernstjenesten har blitt mer tilgjengelig, og at samarbeidet har forbedret seg betydelig etter prosjektets oppstart. De fremhever økt innsikt i barnevernstjenestens arbeidsmetoder og bedre forståelse for de faglige vurderingene som ligger til grunn i saksgangen, for eksempel ved henleggelse av undersøkelser. Tilstedeværelsen av en fast kontaktperson med «åpen dør» trekkes frem som en nøkkelfaktor for styrket samarbeid. Dette har bidratt til at barnevernstjenesten fremstår som en mer åpen og tilgjengelig aktør, og har gjort det enklere for ansatte å drøfte saker, stille spørsmål og få veiledning.

Skolene rapporterer at barnevernstjenestens deltakelse på ulike møtearenaer har ført til at bekymringsmeldinger tas opp tidligere enn før prosjektet startet. Flere ansatte oppgir også at de oftere benytter barnevernstjenestens mottakstelefon for å drøfte saker. Det rapporteres om at foreldre i større grad benytter seg av lavterskeltilbud i bydelen, og at tidlig dialog med foreldre bidrar til at flere får hjelp på et tidligere tidspunkt. Økt kunnskap om barnevernstjenesten har styrket tilliten til tjenesten og gjort det lettere for skolene å informere og anbefale barnevernstjenestens tilbud til foreldre. Sosiallærere fremhever også at de har fått bedre oversikt over hvilke barn som har tiltak i barnevernstjenesten, og hvilke barn skolen følger opp etter avsluttet undersøkelse.

Anbefalinger videre:

«Åpen dør»-tilbudet har styrket samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten, bidratt til tidligere identifisering av bekymringer og økt tillit til barnevernstjenesten. Erfaringene viser at organiseringen påvirker bruken, og at fast kontaktperson og forhåndsoppmelding av saker gir best effekt. Tilbudet har også gitt skolene veiledning om meldeplikt og dialog med foreldre, men det er fortsatt behov for å styrke kompetansen om tidlig innsats og sikre forutsigbar struktur.

Det anbefales i det videre arbeidet å:

- Fortsette veiledning til skolene om meldeplikt og viktigheten av tidlig melding til barnevernstjenesten
- Opprettholde ordningen med en fast barnevernskonsulent som er tilgjengelig på skolene for drøftinger og veiledning
- Fortsette samarbeidet med sosiallærere og deltakelse på skolens møtearenaer for å sikre tidlig innsats og god informasjonsflyt
- Følge med på antall drøftede saker og evaluer hvordan organiseringen påvirker bruken, for å sikre at tilbudet gir ønsket effekt

8.1.3 Erfaringer med faste avtaler:

Prosjektet etablerte faste møteavtaler med sosiallærer på flere skoler, og deltok på eksisterende møtearenaer der det var hensiktsmessig å drøfte bekymringer for enkeltbarn. Møtene hadde lav terskel for å ta opp uro og bekymringer, og ble organisert enten med forhåndsoppmeldte barn eller som en gjennomgang på trinnet for å identifisere barn som burde drøftes.

Denne strukturen har bidratt til bredere kartlegging og tidlig innsats, og har gjort det mulig å gi familien hjelp og støtte før meldeplikten til barnevernstjenesten er utløst. I tillegg har møtene gitt rom for faglig dialog om barnevernstjenestens arbeid, veiledning i hvordan bekymringer kan tas opp med foreldre og barn, samt støtte i utforming av bekymringsmeldinger. Den lave terskelen for å stille spørsmål og drøfte saker har styrket skolens trygghet i vurderingene.

Totalt er 19 barn drøftet gjennom disse faste møtearenaene. I tillegg kommer en skole som ikke er inkludert i registreringen, da prosjektet testet tilstedeværelse som del av ordinær drift skoleåret 2024/2025. Det faktiske antallet drøftede barn er derfor høyere enn det som er registrert i prosjektet.

Anbefaling videre:

Prosjektets erfaringer viser at faste møtearenaer mellom skole og barnevernstjeneste gir gode rammer for tidlig innsats og styrket samarbeid. Når barnevernstjenesten deltar jevnlig i skolens eksisterende møtestrukturer, eller har faste avtaler med sosiallærer, senkes terskelen for å drøfte bekymringer rundt barn. Dette gir rom for både forebyggende arbeid og kompetanseheving, og styrker skolens trygghet i håndtering av bekymringer. Dette legger til rette for et mer helhetlig og koordinert arbeid rundt barn i utsatte livssituasjoner, og kan bidra til at barn og familier kan få støtte tidligere, før meldeplikten er utløst.

Det anbefales derfor at barnevernstjenesten:

- Etablerer faste møtearenaer med skolene, tilpasset skolens struktur og behov
- Samarbeider tett med sosiallærer, som fungerer som koordinator for oppmeldte saker og kontaktpunkt for lærere
- Tilbyr faglig veiledning i møtene, både om vurdering av bekymringer, dialog med foreldre og utforming av bekymringsmeldinger
- Sikrer kontinuitet og forutsigbarhet i samarbeidet, slik at skolene vet når og hvordan de kan få støtte

Ansvar for oppfølging:

- Barnevernstjenesten følger opp dette når det lages nye lokale samarbeidsavtaler med skolene for skoleåret 2025/2026.

8.1.4 Arbeid med holdninger og tillit

Prosjektet har hatt et særlig fokus på holdningsarbeid og tillitsbygging i både skole og barnevernstjenesten. Erfaringene viser at ansattes holdninger har stor betydning for samarbeidsklimaet og tilliten til barnevernstjenesten. Gjensidig forståelse og respekt for hverandres roller og kompetanse er avgjørende for et godt samarbeid.

Barnevernstjenesten må anerkjenne skolens bekymring for barnet, og samtidig ha forståelse for at skolen har begrenset kompetanse i å formulere bekymringsmeldinger og å gjennomføre krevende samtaler med foreldre og barn. Skolen må på sin side ha tillit til barnevernstjenestens faglige vurderinger og forståelse for at endringsprosesser tar tid. Det er også behov for økt innsikt i barnevernstjenestens juridiske rammer, blant annet knyttet til muligheten for å pålegge hjelpetiltak.

Anbefaling videre:

- Det anbefales å etablere faste arenaer for dialog og refleksjon rundt holdninger og samarbeid, med mål om å styrke tillit og felles forståelse

- Det anbefales å jobbe med å etablere en kultur for at tjenestene gir hverandre tilbakemeldinger når de opplever noe som ugreit i samarbeidet.

Ansvar for oppfølging:

- Skolene og barnevernstjenesten følger dette opp.

8.2 Erfaringer med bruk av samarbeidsmodellen og fra prosjektet

I prosjektperioden har prosjektet systematisk fulgt opp antall bekymringsmeldinger fra de deltagende skolene, med særlig fokus på hvor mange meldinger som henlegges, og hvor mange undersøkelser som fører til videre tiltak.

Tidsperiode	Antall skoler med i prosjektet	Antall bekymringsmeldinger	Melding i aktiv sak	Henlagte meldinger
August 2023-juni 2024	2	12	0	1
November 2024-mai 2025	7	60	16	0

I skoleåret 2023/2024 deltok to skoler i prosjektet. I denne perioden mottok barnevernstjenesten 12 bekymringsmeldinger, hvor en ble henlagt. Det begrensede datagrunnlaget gjorde det utfordrende å vurdere om samarbeidsrutinene var bærekraftige, noe som førte til en utvidelse av prosjektet til syv skoler i perioden november 2024 til juni 2025.

I denne perioden ble det registrert 60 bekymringsmeldinger, hvor 16 gjaldt barn med allerede aktiv sak. Tabellen nedenfor gir en oversikt over antall registrerte bekymringsmeldinger, antall henleggelser og meldinger i aktive saker.

Fra november 2024 har barnevernstjenesten gjennomført 44 undersøkelser der samarbeidsrutinene ble benyttet og testet i praksis. Ved prosjektets avslutning pågår fortsatt enkelte undersøkelser, ettersom en barnevernsundersøkelse i noen tilfeller kan utvides til seks måneder.

Tidsperiode	Antall skoler	Antall undersøkelser	Antall henlagte Barnevernstjenestens vurdering	Antall saker henlagt Partenes ønske	Antall saker henlagt på grunn av flytting	Iverksatt tiltak	Pågående undersøkelser
Januar 2024- Oktober 2024	2	36	19	3		14	
November 2024- mai 2025	7	44	8	15	2	17	2

8.3 Vurdering av Oslostandarden opp mot utviklede rutiner i prosjektet

Oslostandarden beskriver hvordan samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten skal foregå, fra innsending av bekymringsmelding til vurdering og eventuelle tiltak. Den inneholder anbefalinger og forslag til samarbeidsformer, og forutsetter at hver skole og barnevernstjeneste utarbeider egne lokale samhandlingsavtaler. Oslostandarden ble sist revidert i 2013 og er dermed ikke oppdatert i tråd med ny barnevernslov. Prinsippene om samarbeid er fortsatt relevante og i samsvar med oppvekstreformen og barnevernstjenestens ansvar for helhetlig hjelp til barn og familier.

Samarbeidsrutinen utviklet og testet ut i Skolestøtte konkretiserer i større grad forventinger og ansvarsfordeling mellom skole og barnevernstjenesten. I motsetning til Oslostandarden, der samarbeid vurderes ved behov, legger samarbeidsrutinen opp til samarbeid som hovedregel ved innsending av bekymringsmelding. Dette har vist seg å være mer hensiktsmessig i en travel arbeidshverdag, og har bidratt til tydeligere struktur og bedre samhandling.

Tilbakemeldinger fra skolene viser at Oslostandarden ikke fullt ut dekker skolens behov for samarbeid utenfor enkeltsaker. De utvidede ressursmøtene oppleves som for fjerne fra de ansatte som har daglig kontakt med barna. Skolene uttrykker et tydelig ønske om at barnevernstjenesten er mer til stede fysisk på skolen, og opplever økt tilstedeværelse som svært positivt. Prosjektets modell med regelmessig veiledning og fysisk tilstedeværelse på skolene har i langt større grad imøtekommet skolens behov og styrket samarbeidet.

8.4 Flere barn og foresatte med behov for skolestøtte får nødvendig hjelp raskt

Mellomliggende gevinster:

- Flere ansatte i barnevernstjenesten er opptatt av mestring på skolen.
- Flere foreldre får veiledning fra koordinerte tjenester i hvordan de kan støtte sine barn på skolen.

8.4.1 Kompetanseheving

Det ble gjennomført en felles fagdag mellom barnevernstjenesten og skolen med fokus på barnets mestring på skolen. Evalueringen av fagdagen viser at det er utfordrende å imøtekomme begge tjenesters behov for faglig innhold. Skolen opplevde at temaene i stor grad var kjent stoff, mens barnevernstjenesten hadde større utbytte av innholdet. Skolens behov for kompetanseheving er særlig knyttet til tegn og symptomer på omsorgssvikt, vurdering av meldeplikt og hva som definerer tilstrekkelig omsorg – områder som allerede er godt kjent for barnevernstjenesten. Barnevernstjenesten vurderte økt fokus på barnets mestring på skolen som nyttig, spesielt med tanke på å styrke dette som en beskyttelsesfaktor.

I tillegg har barnevernstjenesten gjennomført intern kompetanseheving med temaer som møteledelse og tverrfaglige samarbeidsmøter, med vekt faktorer som fremmer eller hemmer gode prosesser i møter med mange aktører og ulike interesser. Barnevernskonsulenten har også bidratt til kompetanseheving gjennom veiledning av kontaktlærere, helsesykepleiere og sosiallærere ved skolene.

Anbefaling videre:

- Utvikle fagtemaer som styrker samarbeidet i enkeltsaker mellom skole og barnevernstjenesten. Dette kan bidra til å etablere et felles grunnlag, som på sikt vil gjøre felles fagdager mer relevante og nyttige for begge tjenester.

Ansvar for oppfølging:

- Fagkonsulenter i barnevernstjenesten som følger opp barne- og ungdomsskolene i bydelen.

8.4.2 Bekymringsmeldinger:

Et sentralt tema i barnevernskonsulentens veiledning til skoleansatte har vært vurdering av meldeplikt og utforming av bekymringsmeldinger. I prosjektperioden ble det avdekket flere tilfeller der skolen ikke hadde sendt bekymringsmelding, til tross for at meldeplikten etter barnevernskonsulentens vurdering var utløst. I slike

situasjoner har barnevernskonsulentene gitt tydelig veiledning og presisert brudd på både melde- og avvergingsplikten.

Det er også identifisert ulik praksis for hvordan skolene involverer foreldre i prosessen rundt bekymringsmeldinger. Barnevernskonsulentene har understreket betydningen av tett dialog med foreldre og bruk av tolk ved behov. Selv om enkelte foreldre har motsatt seg tolk, har skolene blitt veiledet til å begrunne tolkebruk med hensyn til korrekt informasjonsformidling.

Barnevernstjenestens mottakstelefon har registrert økt kontakt fra skolene i prosjektperioden. Veiledningen har omfattet både innhold og formulering av bekymringsmeldinger, med vekt på at meldingene skal være konkrete og inkludere både bekymringer og barnets og familiens ressurser. Dersom skolen har hatt samtaler med barnet, anbefales det at referat fra disse samtalene legges ved bekymringsmeldingen.

Informanter fra skolene forteller at prosjektet har bidratt til økt kompetanse, særlig knyttet til tegn på omsorgssvikt, vurdering av omsorgssituasjoner og gjennomføring av krevende samtaler med barn og foreldre. Prosjektet har også lagt til rette for felles refleksjon mellom barnevernstjenesten og skolen om hva som utgjør «god nok omsorg» versus bekymringsfull omsorg. Barnevernstjenesten forteller om økt innsikt i barnas hverdag på skolen, noe som har styrket samarbeidet utover det som tidligere var begrenset til samarbeid i enkeltsaker eller den lokale samarbeidsavtalen, i begrenset grad.

Anbefaling videre:

- Det anbefales at skoler får jevnlig opplæring i regelverket knyttet til melde- og avvergingsplikten, samt veiledning i vurdering av bekymringsgrunnlag. Dette kan bidra til å redusere tilfeller der alvorlige observasjoner ikke meldes videre.
- Skolene bør utvikle felles rutiner for hvordan foreldre involveres i prosessen rundt bekymringsmeldinger. Det bør legges vekt på tydelig kommunikasjon og bruk av tolk der det er nødvendig, med begrunnelse knyttet til skolens behov for korrekt informasjonsformidling.
- Det anbefales å videreføre og styrke samarbeidet mellom skole og barnevernstjeneste, blant annet gjennom felles drøftinger av omsorgsvurderinger og regelmessige møtepunkter. Dette gir gjensidig innsikt og styrker forståelsen for barnas situasjon.
- Skolene bør få opplæring i hvordan bekymringsmeldinger utformes, med fokus på konkretisering, balanse mellom bekymringer og ressurser, og vedlegg av relevante samtalereferatet. Dette gir barnevernstjenesten et bedre grunnlag for vurdering og oppfølging.

- Det anbefales å etablere faste rutiner for hvordan mottakstelefonen gir veiledning til skolene, og vurdere behovet for skriftlige retningslinjer eller maler for bekymringsmeldinger.
- Kompetanseheving hos skoleansatte bør videreføres, med særlig fokus på tegn på omsorgssvikt, gjennomføring av vanskelige samtaler og vurdering av barnets omsorgssituasjon.
- Det anbefales å gjennomføre en felles fagdag for sosiallærer med fokus på utforming av bekymringsmeldinger, og hvordan disse bør gjennomgås med foreldre, barn og ungdom på en faglig og trygg måte.

Ansvar for oppfølging:

- Fagkonsulentene i barnevernstjenesten følger dette opp.

8.4.3 Samtaler med barn:

Barnevernkonsulentene har veiledet kontaktlærere i hvordan de kan gjennomføre samtaler med barn, særlig i situasjoner der barn har kommet med uttalelser som krever videre utforskning. Dette gjelder blant annet utsagn knyttet til vold eller bekymringer rundt omsorgssituasjonen. For eksempel vil en lukket kommunikasjonsform kunne begrense barnets mulighet til å uttrykke seg fritt. Veiledningen har derfor hatt som mål å styrke lærernes kompetanse i å skape trygge og åpne samtaler med barn.

Anbefaling videre:

- Det bør utvikles og tilbys opplæring i samtalemetodikk for skoleansatte, med særlig vekt på åpen og utforskende kommunikasjon med barn.
- Skolen bør etablere rutiner for å drøfte barns uttalelser med relevante fagpersoner, for å sikre riktig vurdering av videre tiltak
- Det bør utarbeides veiledningsmaterieell eller samtaleverktøy som kan støtte lærere i å gjennomføre samtaler med barn på en trygg og profesjonell måte

Ansvar for oppfølging:

- Barnevernstjenesten tar dette videre med utdanningsetaten og skolene for å utvikle videre.

8.4.4 Tilbakemeldinger fra foreldre

Halvparten av foreldrene oppga at det første møtet med barnevernstjenesten skjedde i samarbeid med skolen. Videre opplevde 75% det første møtet med skolen som positivt, noe som kan tyde på at skolens involvering generelt ble godt mottatt.

Deltakelsen i samarbeidsmøter med barnevernstjenesten var høy; 87,5 % av foreldrene oppga at de hadde deltatt og samtykket til samarbeidsmøte med skolen. Dette kan understreke et aktivt engasjement i oppfølgingsprosessen. Når det gjelder tillit til skole og barnevernstjenesten, både før og etter bekymringsmeldingen, viser svarene en tydelig nedgang etter kontakt med barnevernstjenesten. Dette kan indikere et behov for å styrke tillit og samarbeid gjennom hele prosessen.

Foreldrene vurderte sosiallærere og kontaktlærere som de mest sentrale deltakerne i møter med barnevernstjenesten, etterfulgt av rektor og AKS-ansatte. Det ble også kommentert at instanser som PPT og BUP er relevante å inkludere i møter med skolen.

8.5 Flere barn opplever mestring og inkludering i skolen

Mellomliggende gevinster:

- Mindre fravær på skolen blant barn med tiltak i barnevernstjenesten
- Flere barn får tilpasset undervisning på skolen

Prosjektet tok ikke i tilstrekkelig grad høyde for hvor mye tid skolene og barnevernstjenesten ville trenge for å bli kjent, etablere samarbeid og koordinere to hektiske tjenester. Dette medførte at det ikke var kapasitet til å involvere PPT og skolehelsetjenesten i like stor grad som opprinnelig planlagt. Disse tjenestene har imidlertid blitt hold orientert underveis om prosjektets innhold og hvilke elementer som videreføres i drift.

Det viste seg også at avstanden mellom tjenestene var større enn forventet. En lengre prosjektperiode eller økte ressurser kunne ha bidratt til tettere involvering av PPT og skolehelsetjenesten.

Noen av de forventede gevinstene, som reduksjon i skolefravær, var utfordrende å måle i prosjektet. En medvirkende årsak var at det var nødvendig å prioritere arbeid på strukturnivå fremfor mellomliggende gevinster.

Dersom prosjektet skulle gjennomføres på nytt, ville vi anbefalt en lengre tidsramme og en modulbasert tilnærming, der ulike tjenester kobles på i faser. Første fase kunne fokusert på samarbeid mellom skole og barnevernstjeneste, mens senere faser kunne inkludert PPT, skolehelsetjenesten, Nav og BUP. Dette ville gitt bedre forutsetninger for å følge opp mellomliggende gevinster, som skolefravær og tilpasset undervisning.

Prosjektet hadde i en periode dialog og samarbeid med Skolelov i Nav. En utfordring var at målgruppene ikke overlappet, da prosjektet omfattet elever fra 1.-7.trinn, mens Skolelos fulgte opp ungdom fra 13 år og opp til videregående skole, med hovedvekt på overgangen mellom ungdomsskole og videregående.

Prosjektet erfarte også at enkelte barn som skolen meldte bekymring for, ikke oppfylte kriteriene for tiltak fra barnevernstjenesten. I flere av disse tilfellene var det utfordringer i samarbeidet mellom skole og foreldre. Det kunne vært nyttig med bistand for å løse konflikter og styrke foreldrenes forståelse av det norske skolesystemet.

9 Oppsummering av funn

9.1 Oppsummering av hovedfunn

Forbedret samarbeid og tilgjengelighet

- Skoleansatte opplever at barnevernstjenesten har blitt mer tilgjengelig for skolene og at samarbeidet har forbedret seg betydelig etter prosjektets oppstart.
- Tilstedeværelse av en fast barnevernskonsulent på skolene har gjort tjenesten mer tilgjengelig økt tryggheten blant skoleansatte.
- Barnevernskonsulentens deltakelse på skolens møtearenaer har ført til at bekymringer tas opp tidligere, og økt bruk av mottakstelefonen for rådgivning.
- Sosiallærer opplever at det en bedre oversikt og oppfølging av barn når sosiallærer har en koordinerende rolle.

Økt kompetanse om tjenestene

- Ansatte i skolen rapporterer om økt trygghet og kompetanse i å håndtere bekymringer knyttet til barn, samt samtaler og dialog med foreldre og barn.
- Økt innsikt i barnevernstjenestens arbeidsmetoder og vurderingsgrunnlag har også bidratt til bedre forståelse, særlig knyttet til henleggelse.
- Ansatte i barnevernstjenesten har fått bedre innsikt i skolehverdagen
- Skolene har fått bedre forståelse for barnevernstjenestens rolle, som legger grunnlaget for tidlig samarbeid og styrket skole-hjem-relasjon.
- Det er en tydelig tendens til at ansatte ved skolene drøfter bekymringer og observasjoner med hverandre tidligere og mer systematisk enn tidligere
- Barnevernstjenestens mottakstelefon har registrert økt kontakt fra skolene i prosjektperioden.

Tillit og relasjonsbygging

- Økt kunnskap om tjenesten har styrket tilliten til tjenesten som har gjort det lettere for skolene å informere om og anbefale tjenesten til foreldre.
- Barnevernskonsulent har bidratt til en holdningsendring og økt bevissthet om betydningen av godt samarbeid mellom barnevernstjenesten og skolen.

- Flere ansatte i barnevernstjenesten har økt oppmerksomhet på barnets mestring på skolen som beskyttelsesfaktor for barnet.

Samarbeidsmøter og struktur

- Felles samtaler med foreldre oppleves som nyttige og konfliktdempende, og bidrar til bedre informasjonsflyt og redusert frustrasjon.
- Skolene vurderer det også som nyttig at barnevernskonsulent deltar på allerede etablerte møter der lærerne er til stede.
- Oppstartsmøter i saker med høyt konfliktnivå er krevende, men kan ha en konfliktdempende effekt og legge grunnlag for videre samarbeid.
- En tydelig struktur og rolleavklaringer i rutinen oppleves som nyttig og tidsbesparende.
- Det er viktig at skolen prioriterer samarbeidsmøtene og det er klare føringer på praktiske forhold som referatskriving.
- God informasjon til både foreldre og skole om møtets formål er avgjørende for et godt samarbeid.

Utfordringer og forbedringsbehov

- Enkelte skoler uttrykker bekymringer for hvordan kontaktlærers relasjonen til barnet påvirkes ved innsending av bekymringsmelding eller ved deltakelse i samarbeidsmøter. Lærere har positive erfaringer med oppstartsmøter, forteller at de får en bedre relasjon til foreldre og at det blir en tydeligere informasjonsflyt.
- Det er ofte en ubalanse i forventninger mellom skole og barnevern, noe som understreker behovet for gjensidig kjennskap og realistiske forventninger til hverandre.
- Skolene etterspør mer generell informasjon fra barnevernstjenesten om barnets situasjon, særlig ved bekymring for vold.
- Lav svarprosent fra foreldre i evalueringen gjør det vanskelig å trekke entydige konklusjoner. Likevel understreker prosjektet viktigheten av å løfte frem foreldrenes perspektiver og opplevelser.

Positive erfaringer og anbefalinger

- Ansatte i både skole og barnevernstjenesten gir gjennomgående positive tilbakemeldinger på samarbeidsmodellen.
- Samarbeidsmøter tidlig i prosessen sparer tid og etablerer kontakt og samarbeid raskere.
- Sosiallærere og kontaktlærere vurderes som de viktigste deltakerne i samarbeidsmøter med barnevernstjenesten. Etterfulgt av rektor og ansatte ved AKS. BUP og PPT ble også nevnt som relevante aktører.
- Prosjektet har gitt sosiallærere bedre oversikt over barn med tiltak i barnevernstjenesten og barn som følges opp av skolen etter avsluttet undersøkelse.

- Økt grad av samarbeid og bekymringsallianse mellom skole og foreldre er en viktig gevinst.
- Samarbeidsmodellen oppleves som en konfliktdempende og effektiv arbeidsform.

10 Suksessfaktorer

Prosjektet har bidratt til betydelige forbedringer både i barnevernstjenesten og ute på skolene. Noen av suksessfaktorene som har vært viktige for prosjektets suksess er:

Tidlig involvering og tett samarbeid:

Tidlig involvering og tett samarbeid ved oppstart av prosjektet har vært avgjørende for å sikre eierskap og felles forståelse. Det er viktig at overordnede rammer og retningen er definert, samtidig som at det er rom for at tjenestene får mulighet til å medvirke aktivt i det videre utviklingsarbeidet. Dette er særlig viktig når det er stor avstand mellom tjenestene, både geografisk og i forståelsen av samarbeidet. Erfaringene viser at tidlig involvering bidrar til at tjenestene sammen finner gode løsninger på felles utfordringer.

Kontinuerlig oppfølging og justering av rutiner:

Utvikling av rutiner har krevd fleksibilitet og tilpasning. Ved å legge til rette for utprøving, evaluering og justering har prosjektet kunnet tilpasse rutinene slik at de fungerer i praksis for de ulike tjenestene. En dynamisk tilnærming har vært nødvendig for å møte endrede behov og utfordringer underveis.

Fast kontaktperson i barnevernstjenesten:

For skolene har det vært helt verdifullt å ha en fast barnevernskonsulent ute på skolene. Dette har gjort det mulig å teste ut rutinene og utvikle samarbeidet på en strukturert og effektiv måte. En dedikert kontaktperson som har tid og er tilgjengelig har styrket relasjonen mellom skole og barnevernstjenesten, og bidratt til mer målrettet og koordinert innsats.

11 Utfordringer prosjektet møtte underveis

Begrenset datagrunnlag i første prosjektår

I skoleåret 2023/2024 ble det registrert et begrenset antall bekymringsmeldinger, noe som ga et for svakt grunnlag for å vurdere samhandlingsrutinenes effekt i større skala. Erfaringene fra denne fasen var positive, med en opplevelse av økt samarbeid og bedre kommunikasjon mellom skole og barnevernstjeneste. Likevel var det

utfordrende å vurdere om rutinene påvirket barnevernstjenestens kapasitet negativt, særlig knyttet til oppstartsmøter med skolen og samarbeid i undersøkelsen.

Styringsgruppen besluttet å forlenge prosjektperioden, redusere prosjektmedarbeiderne fra 100% til 40%, og inkludere de resterende barne- og ungdomsskolene i bydelen. Dette ble gjort for å teste rutinen bredere og få et mer realistisk bilde av hvordan implementeringen ville fungere uten tilførsel av ekstra ressurser. I skoleåret 2024/2025 ble Linderud, Løren, Refstad, Veitvet og Vollebekk skole inkludert i prosjektet.

Utvidelsen ga verdifull innsikt og bekreftet at samarbeidsrutinen fungerer godt i praksis. Den bredere implementeringen synliggjorde behovet for ytterligere rutiner som tydeliggjør forventinger og ivaretar både foreldrenes, skolens og barnevernstjenestes perspektiv – med barets beste som felles mål.

Samarbeid i pågående tiltakssaker

Det har vært utfordrende å etablere samarbeid i saker der tiltak allerede er iverksatt. Kontaktpersoner i barnevernstjenesten opplevde varierende behov for samarbeid med skolene, og det har vært barrierer knyttet til tidsbruk og prioriteringer. Dette viser at det er behov for tydeligere strukturer og forventinger også i tiltakssaker.

Involvering og medvirkning fra målgruppen

Involvering av målgruppen har vært krevende, særlig fordi barna er i barneskolealder og involvering krever samtykke fra foreldre.

Prosjektet har gjennomført to spørreundersøkelser rettet mot foreldre. Den første undersøkelsen ble sendt ut på papirskjema på grunn av personvern hensyn ved bruk av den digitale spørreskjematjenesten til Microsoft. Dette påvirket sannsynligvis svarprosenten negativt. Ved sluttevalueringen hadde bydelen tatt i bruk en digital og sikker løsning, Nettskjema.no, som ivaretar personvernet til målgruppen. Til tross for at spørreskjemaet var digitalt var det få svar fra foreldre også på den siste undersøkelsen.

Når det gjelder skolens ansatte, har det vært utfordrende å finne tidspunkter for samarbeid som ikke kolliderer med undervisning og andre prioriterte oppgaver. Både skolen og barnevernstjenesten har en travel hverdag, og det er derfor avgjørende at samarbeidsarenaene oppleves som relevante, effektive og bidrar til en mer helhetlig og koordinert tjeneste for barnet og familien.

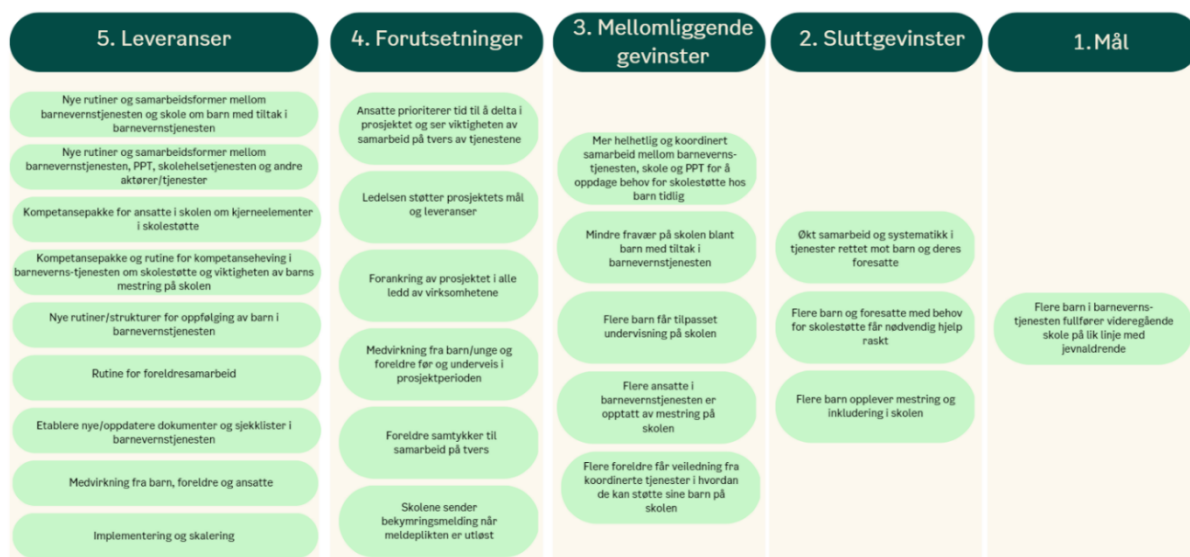
12 Gevinster

Innsikt fra intervjuer av nøkkelpersoner, dokumentasjon i prosjektperioden og erfaringer fra ansatte i prosjektet er brukt i vurderingene under.

Prosjektmål	Grad av oppnåelse	Forklaring (Suksesskriterier)
Mer helhetlig og koordinert samarbeid mellom barnevernstjenesten, skole og PPT for å oppdage behov for skolestøtte hos barn tidlig	Høy	Skolestøtte har hatt en positiv effekt på samarbeidet mellom barnevernstjenesten og skole. Samarbeidsrutinene som er blitt utviklet i prosjektet har bidratt til et mer helhetlig og koordinert samarbeid, og er mindre personavhengig enn tidligere. Tilstedeværelse av barnevernskonsulent på skolene bidrar til økt kunnskap om tidlige tegn på omsorgssvikt, og mulighet til å drøfte komplekse saker. Dette har bidratt til at skolen sender bekymringsmelding til barnevernstjenesten tidligere enn før, og at lavterskeltiltak iverksettes når det ikke er en barnevernssak.
Mindre fravær på skolen blant barn med tiltak i barnevernstjenesten	Lav	Prosjektet erfarte tidlig i perioden at det var behov for å jobbe med samarbeid på et helt grunnleggende nivå. Dette har dermed ikke vært et fokus i prosjektet, og det har derfor ikke blitt målt på i prosjektets evaluering. Dette vil kunne være viktig å monitorere i det videre arbeidet med implementering av samarbeidsrutinene.
Flere barn får tilpasset undervisning på skolen	Lav	Prosjektet erfarte tidlig i perioden at det var behov for å jobbe med samarbeid på et helt grunnleggende nivå. Dette har dermed ikke vært et fokus i prosjektet, og det har derfor ikke blitt målt på i prosjektets evaluering. Dette vil kunne være viktig å monitorere i det videre arbeidet med implementering av samarbeidsrutinene.
Flere ansatte i barnevernstjenesten er opptatt av mestring på skolen	Høy	Flere ansatte i barnevernstjenesten opplever at Skolestøtte har ført til et større fokus og oppmerksomhet på barnas mestring i skolen som en viktig beskyttelsesfaktor. Spørsmål knyttet til barnets trivsel i skolen er kommet med som et fast punkt i samtale med foreldre og med barna, i tillegg til samarbeid med skole, og det er derfor ikke lenger et tilfeldig tema.
Flere foreldre får veiledning fra koordinerte tjenester i hvordan de kan	Lav	Prosjektet erfarte tidlig i perioden at det var behov for å jobbe med samarbeid på et helt grunnleggende nivå. Dette har dermed ikke vært et fokus i prosjektet, og det har derfor ikke blitt målt på i prosjektets evaluering. Dette vil kunne være

støtte sine barn på skolen		viktig å monitorere i det videre arbeidet med implementering av samarbeidsrutinene.
Økt samarbeid og systematikk i tjenester rettet mot barn og deres foresatte	Høy	Skolestøtte har hatt en positiv effekt på samarbeidet og systematikken i tjenester rettet mot barna og foreldrene. Samarbeidsrutinene som er blitt utviklet i prosjektet har bidratt til et tettere samarbeid mellom skole og barnevernstjenesten, og er mindre personavhengig enn tidligere.
Flere barn og foresatte med behov for skolestøtte får nødvendig hjelp raskt	Medium	Prosjektet erfarte tidlig i perioden at det var behov for å jobbe med samarbeid på et helt grunnleggende nivå. Dette har dermed ikke vært et fokus i prosjektet, og det har derfor ikke blitt målt på direkte i prosjektets evaluering. Samtidig har det vært et fokus i prosjektet at barn med behov for oppfølging og støtte blir oppdaget raskt og får riktig hjelp raskt. Før prosjektet måtte barnevernstjenesten etablere et samarbeid med skolen når barnet gikk over i tiltak, mens etter Skolestøtte videreføres samarbeides som etableres i undersøkelsesfasen til tiltaksfasen.
Flere barn opplever mestring og inkludering på skolen	Lav	Prosjektet erfarte tidlig i perioden at det var behov for å jobbe med samarbeid på et helt grunnleggende nivå. Dette har dermed ikke vært et fokus i prosjektet, og det har derfor ikke blitt målt på i prosjektets evaluering. Dette vil kunne være viktig å monitorere i det videre arbeidet med implementering av samarbeidsrutinene.

Gevinstkartet til prosjektet:

Uforutsette gevinster i gjennomføringsfasen

Da prosjektet gikk over i gjennomføringsfasen, ble det tydelig at flere gevinster oppstod utover de som opprinnelig var forventet:

- Økt tillit blant ansatte i skolen har bidratt til økt tillit hos foreldre og barn til barnevernstjenesten.
- Gjensidig tillit mellom ansatte i barnevernstjenesten og skolen er styrket.
- Skolen tar opp bekymringer og uro for barn tidligere med foreldre.
- Samarbeidet har bidratt til konfliktdemping mellom foreldre og skole i saker der bekymringsmelding er sendt.
- Skolen opplever barnevernskonsulentens tilstedeværelse bidrar til å minke ansattes stress og bekymringer når de blir bekymret for barn.

Det er utviklet fire samarbeidsrutiner i prosjektet som er relevante for samhandling mellom skole og barnevernstjeneste. Rutinene er utformet med utgangspunkt i barnevernstjenestens arbeid med ulike typer bekymringsmeldinger, og er utviklet i tett samarbeid med skolene. Dette har bidratt til økt forståelse for barnevernstjenestens arbeidsmetodikk og hvordan skolen som system kan samarbeide innenfor sine rammer.

De fire rutinene er vedlagt denne evalueringen. Implementeringen av rutinene på samtlige barne- og ungdomsskoler i bydelen har fungert godt, særlig fordi skolene har vært involvert i utviklingsarbeidet fra starten av – til tross for ulik organisering mellom skolene.

Selv om implementering tar tid, har prosjektet erfart at skolene er positive til et tettere samarbeid med barnevernstjenesten, og ser verdien av tydelige strukturer og felles forståelse.

13 Implementering

Tiltakene som har blitt testet ut i Skolestøtte tas i bruk og implementeres i drift. Dette innebærer:

- De fire samarbeidsrutinene utviklet i prosjektet implementeres og videreutvikles ved behov.
- Det systematiske samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten i enkeltsaker fortsetter.
- To fagkonsulenter i barnevernstjenesten i Bydel Bjerke fortsetter arbeidet med fysisk tilstedeværelse på skolene. De fordeler skolene mellom seg og blir kontaktperson for de syv grunnskolene i bydelen. Arbeidet innebærer å:
 - Delta på aktuelle møtearenaer på skolen ca. hver tredje uke
 - Årlig informere om barnevernstjenesten på 1. og 5.trinn
 - Årlig informere om barnevernstjenesten på foreldremøter på 1. og 5.trinn
 - Årlig delta på lærernes fellestid
 - Årlig delta på AKS-ansattes fellestid

En fagkonsulent i barnevernstjenesten får ansvaret for å følge opp arbeidet med og implementeringen av rutinene i hver avdeling ved barnevernstjenesten, samt gi støtte og veiledning i samarbeidet mellom barnevern, skole og foreldre.

Det vil i det videre arbeidet fokuseres på å implementere rutinene, som kun er testet ut en kort periode på flere av skolene i bydelene. Det vil også jobbes med å koble på andre aktuelle samarbeidspartnere, slik som skolehelsetjenesten og PPT.

Skriftliggjorte rutiner vil sikre kontinuitet i arbeidet, uavhengig av enkeltpersoner i tjenesten, og vil bidra til å sikre videre gevinstoppnåelse i drift. Fagkonsultene ved barnevernstjenesten har fått ansvar for å fortsette arbeidet med implementering og videreutvikling av rutinene og samarbeidet, som sikrer et godt grunnlag for kontinuerlig videreutvikling av tjenesten.

14 Videre utvikling og overføringsverdi til andre

14.1 Utviklingsmuligheter

Justering av tilbudet om «Åpen dør»

Flere lærere oppgir at de ikke har anledning til å benytte seg av tilbudet i sin nåværende form, da det sammenfaller med undervisningstid. Det er et ønske om at

tilbudet gjøres tilgjengelig etter ordinær undervisningstid. Lærerne opplever lav terskel for å drøfte saker og bekymringer, og på skoler hvor tilbudet har vært fraværende i perioder, savnes det. Det fremheves også at det er lettere å drøfte saker med en barnevernskonsulent man kjenner, enn å kontakte mottakstelefonen. Synlig tilstedeværelse av barnevernskonsulenten på skolene fungerer som en påminnelse om barn det er bekymring for. Det vil også kreve et tettere samarbeid mellom barnevernskonsulent ute på skolene og mottaksavdelingen når det gjelder drøftinger med skolene.

Mer generell informasjon om barnevernstjenesten

Skolene etterspør mer generell informasjon om hvordan barnevernstjenesten følger opp barn og familier, og hvordan systemet fungerer – eksempelvis ved plassering i beredskapshjem eller ved veiledningstiltak.

Behov for bedre rutiner ved overgang fra undersøkelse til tiltak

Flere informanter fra skolene peker på manglende rutiner i overgangen fra undersøkelse til tiltak i barnevernstjenesten. Skolen opplever at det ofte skjer et bytte av kontaktperson, og at det kan gå lang tid uten oppfølging, noe som skaper usikkerhet og bekymring for barnet. Hyppige møter med tydelig agenda fremheves som et virkemiddel for å sikre god informasjonsflyt og styrket samarbeid i denne fasen.

Styrket samarbeid med helsetjenester og andre instanser

Skolene ser et klart behov for å styrke samarbeidet med helsetjenester og andre relevante instanser, særlig i saker som omhandler barn med diagnoser og skolen er bekymret for omsorgen. I slike komplekse saker krever tett og koordinert innsats, mens dagens samarbeid fremstår som personavhengig og uforutsigbart. Manglende samhandling mellom tjenester oppleves som en betydelig utfordring.

Digital samhandlingsplattform

Som en del av prosjektet er det opprettet en felles Teams-gruppe for alle skolene i bydelen og barnevernstjenesten. Hensikten er å prøve ut om denne strukturen kan forenkle og forbedre kommunikasjonen mellom barnevernstjenesten og skolen på systemnivå. Dagens praksis preges av omfattende e-postutvekslinger og mangel på en felles plattform for deling og lagring av faglige ressurser, som veiledere og annet materiell som benyttes på skolene.

Felles fagmøte med sosiallærere

Videre planlegger barnevernstjenestens fagkonsulenter å gjennomføre et felles fagmøte med alle sosiallærerne i løpet av høsten. Møtet skal brukes til å evaluere hvordan samarbeidsrutinene oppleves i praksis, samt til å gjennomgå innholdet i en

bekymringsmelding og hvordan denne formidles til foreldre, i tilfeller der meldingen ikke gjelder vold eller seksuelle overgrep.

Ønske om felles praksis

Flere av skolene som har deltatt i prosjektet har barn som tilhører andre bydeler i Oslo kommune. Disse skolene opplever det som utfordrende å samarbeide med barnevernstjenester som har ulike rutiner og praksis. Det uttrykkes et tydelig behov for en felles praksis i på tvers av bydelene. Flere informanter mener at samarbeidsrutinen utviklet i prosjektet bør vurderes som en standardmodell for barnevernstjenester nasjonalt.

14.2 Oppskalering og overføringsverdi

Både barnevernstjenesten i Bjerke og deltakende skoler vurderer tiltakene i Skolestøtte som gode og har besluttet å videreføre arbeidet i videre drift.

Samarbeidsrutinene:

Samarbeidsrutinene som er etablert vil kunne være nyttig i flere barnevernstjenester i Oslo og andre kommuner, som ønsker å bedre samarbeidet mellom skole og barnevernstjenesten på struktur og i enkeltsaker.

De etablerte samarbeidsrutinene som kan også overføres til andre tjenester som sender bekymringsmelding til barnevernstjenesten, som for eksempel barnehage, Nav, helsestasjonen eller andre offentlige tjenester. Selv om møteagendaen må tilpasses den enkelte tjenestes behov, kan den overordnede strukturen og fremgangsmåten i samarbeidet videreføres.

I løpet av prosjektperioden har det blitt uttrykt et ønske fra barnehagene i bydelen om at samarbeidsrutinen også kan gjelde ved bekymringsmeldinger fra barnehagene til barnevernstjenesten. Dette ønsket skal arbeides videre med i barnevernstjenesten sammen med barnehagene når vi får enda flere erfaringer med samarbeidsrutinene med skolene i drift.

Ressurser:

Prosjektet har erfart at det er avgjørende å sette av dedikerte ressurser for å muliggjøre endringer i arbeidsmetodikk, både internt i egen tjeneste og i samarbeid med en andre tjenester. For å sikre fremdrift og kvalitet i utviklingen og implementeringen av samarbeidsrutinen, anbefales det at en person får et tydelig ansvar for dette arbeidet. Det er viktig at den ansvarlige har avsatt tid til å gjennomføre arbeidet, da prosessen krever rom for dialog og nødvendige avklaringer underveis for å sikre et godt og bærekraftig samarbeid. Hvordan ressursbehovet vil

være er avhengig av den eksisterende samarbeidsstrukturen ved oppstart av samarbeidsrutinen. Erfaringer fra prosjektet tilsier at det krever mer ressurser i oppstartsfasen. Da jobbes det med å implementere en ny måte å jobbe på. Hvis det er et gjensidig ønske om å ta i bruk samarbeidsrutinene og det er en forståelse for hva det innebærer kreves det lite ekstra ressurser.

Forankring og eierskap hos ledelsen er også essensielt for å lykkes. Erfaringene fra prosjektet viser at ledere må være tydelige i sine forventninger til hvordan ansatte skal jobbe, og at dette følges opp i tett samarbeid med den ansvarlige for rutinen, både i barnevernstjenesten og på skolen.

Den største ressursutfordringen ligger ikke i behovet for flere ansatte, men i at eksisterende ansatte må endre arbeidsmåte, holdninger og tilnærming til samarbeid. Å åpne opp for samsnalking og tverrfaglig samhandling krever tillit og vilje til å jobbe annerledes enn tidligere. Dette endringsarbeidet forutsetter støtte og veiledning, særlig i startfasen, slik at ansatte får gode erfaringer som motiverer og bidrar til videre utvikling.

Deling av erfaringer og resultater fra Skolestøtte

Prosjektet har blitt presentert på to seminarer i regi av delprogram oppvekst og utdanning, Områdesatsningene i Oslo i løpet av prosjektperioden. I etterkant av seminarene har andre barnevernstjenester vist interesse for prosjektet. Informasjon, rutiner og materiell er blitt delt med alle som har tatt kontakt.

I avslutningsfasen av prosjektet ble det laget en artikkel om prosjektet som ble publisert i ulike kanaler.

15. Kilder:

1. Oslostandard for samarbeid barnevern og skole: [Oslostandard for samarbeide mellom skole og barnevern.pdf 387467_1_1.pdf](#)
2. oppvekstreformen: [Barnevernsreformen - en oppvekstreform | Statsforvalteren i Innlandet](#)

16. Vedlegg

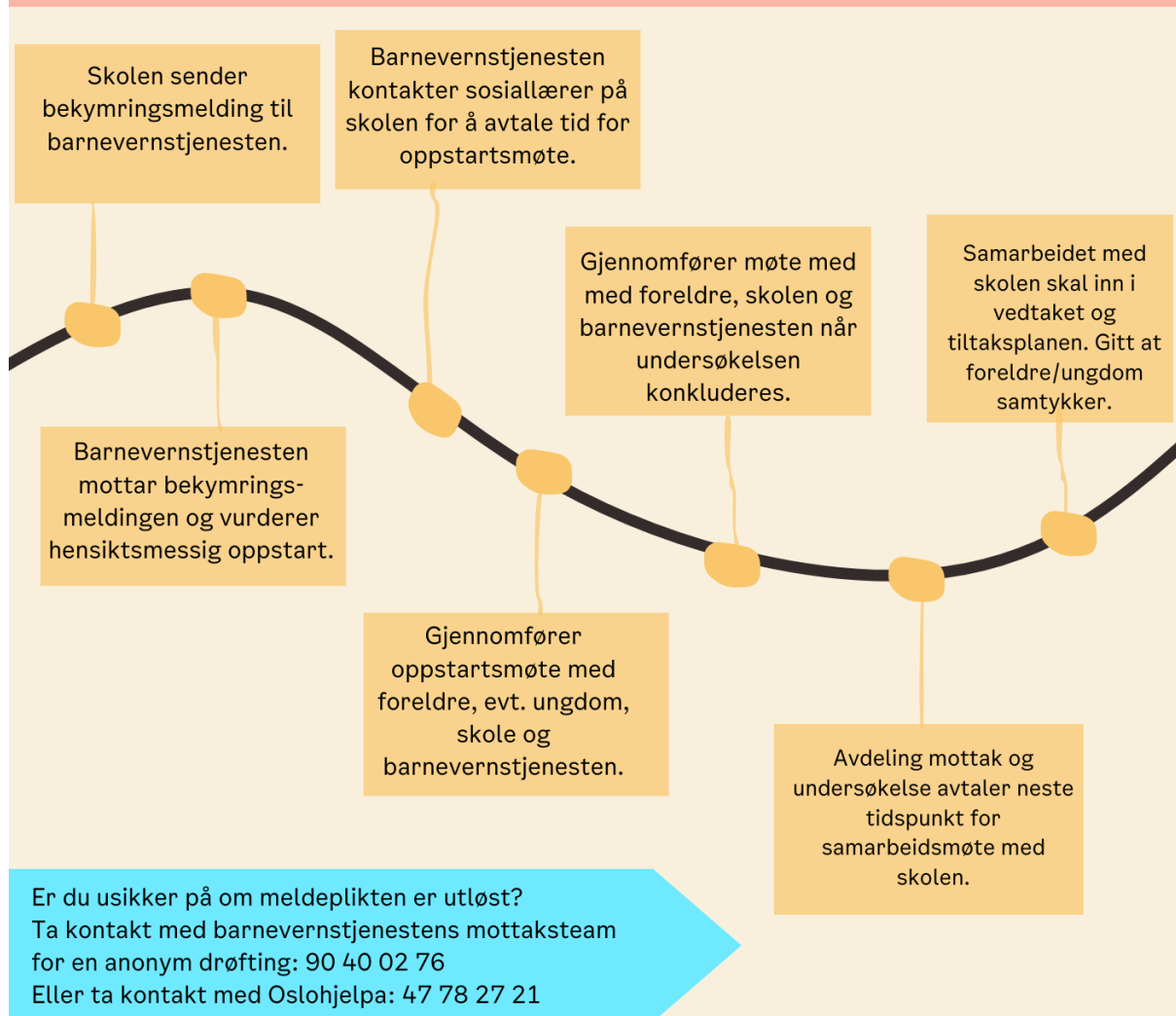
Vedlegg 1: Samhandlingsrutine ved bekymringsmelding til barnevernstjenesten.

Vedlegg 2: Samhandlingsrutine ved bekymringsmelding om vold til barnevernstjenesten.

Vedlegg 3: Overgang fra avd. mottak/undersøkelse til avdeling tiltak og videre samarbeid.

Vedlegg 4: Ny bekymringsmelding i kjent aktiv sak.

Samhandlingsrutine ved bekymringsmelding til barnevernstjenesten

Ta kontakt med oss i barnevernstjenesten:

 Jorunn Spolén
 Fagkonsulent
 907 39 627
 jorunn.spolen@bbj.oslo.kommune.no

 Aslaug Unhjem
 Fagkonsulent
 482 38 125
 aslaug.unhjem@bbj.oslo.kommune.no

Møte: Oppstartsmøte

- Barnevernstjenesten kontakter sosiallærer på skolen for å avtale tid for møtet.
- Barnevernstjenesten kaller inn foreldre og ansatte på skolen til møtet.
- Barnevernstjenesten bestiller tolk til møte når det er behov.
- Barnevernstjenesten vurderer om det er behov for en samtale med barnet i forkant/etterkant av møtet.
- Møtet gjennomføres på skolen.
- Barnevernstjenesten leder møte og skriver møtereferat.
- Barnevernstjenesten sender ut referat til foreldre og skolen i etterkant.

Telefonsamtale mellom barnevernstjenesten og ansatte på skolen

Agenda:

- Avklare forventninger til hverandre i møte.
- Avklare hvem som skal lese igjennom bekymringsmeldingen.
- Er barnet i kontakt med skolehelsetjenesten? Dersom det er kontakt vurdere om det er behov for at skolehelsetykepleier er med på oppstartsmøte.
- Hvordan har samarbeidet med foreldrene vært - både før og etter bekymringsmelding.
- Skal ungdommen fra fylte 15 år delta på møtet? (Part i egen sak fra 15 år)

Oppstartsmøte, del 1:

Med barnevernstjenesten, ansatte på skolen og foreldre.

Agenda:

- Informere om møtets oppbygning dersom møtet deles i to deler.
- Informasjon om skolens og barnevernstjenestens meldeplikt.
- Gjennomgang av bekymringsmeldingen.
- Foreldrenes opplevelser av meldingen.
- Lage en felles plan på hvordan barnet kan ivaretas på en best mulig måte i undersøkelsesfasen.
- Er det andre ting skole og barnevernstjenesten bør samarbeide om i undersøkelsen?

Oppstartsmøte, del 2:

Med barnevernstjenesten og foreldre.

Agenda:

- Barnevernstjenesten går igjennom planen for veien videre.
- Lage en undersøkelsesplan med foreldrene.
- Få samtykke fra foreldrene til å innhente informasjon.

Møtet kan gjøres om til ett møte dersom foreldrene samtykker til at skolen kan delta på del 2.

Møte: Møte ved avslutning av undersøkelsen

- Barnevernstjenesten leder møtet.
- Barnevernstjenesten kaller inn foreldre og ansatte på skolen via sosiallærer til møtet.
- Møtet gjennomføres hos barnevernstjenesten.
- Barnevernstjenesten skriver møtereferat, referatet sendes til foreldre og skolen i etterkant.
- Møtet krever samtykke fra foreldrene.
- Barnevernstjenesten bestiller tolk til møte ved behov.
- Tilbakemelding til melder.

Møte ved henleggelse av undersøkelsen eller familien ikke samtykker til samarbeid

Med foreldre, barnevernstjenesten og ansatte på skolen

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet
- Forklare årsaken til at undersøkelsen henlegges, eller at familien ikke samtykker til videre samarbeid.
- Avklare hva skolen skal følge opp videre.
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det fortsatt grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding. Dersom ny bekymring oppstår. Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring.
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet.

Møte når foreldre samtykker til samarbeid med skolen i tiltak

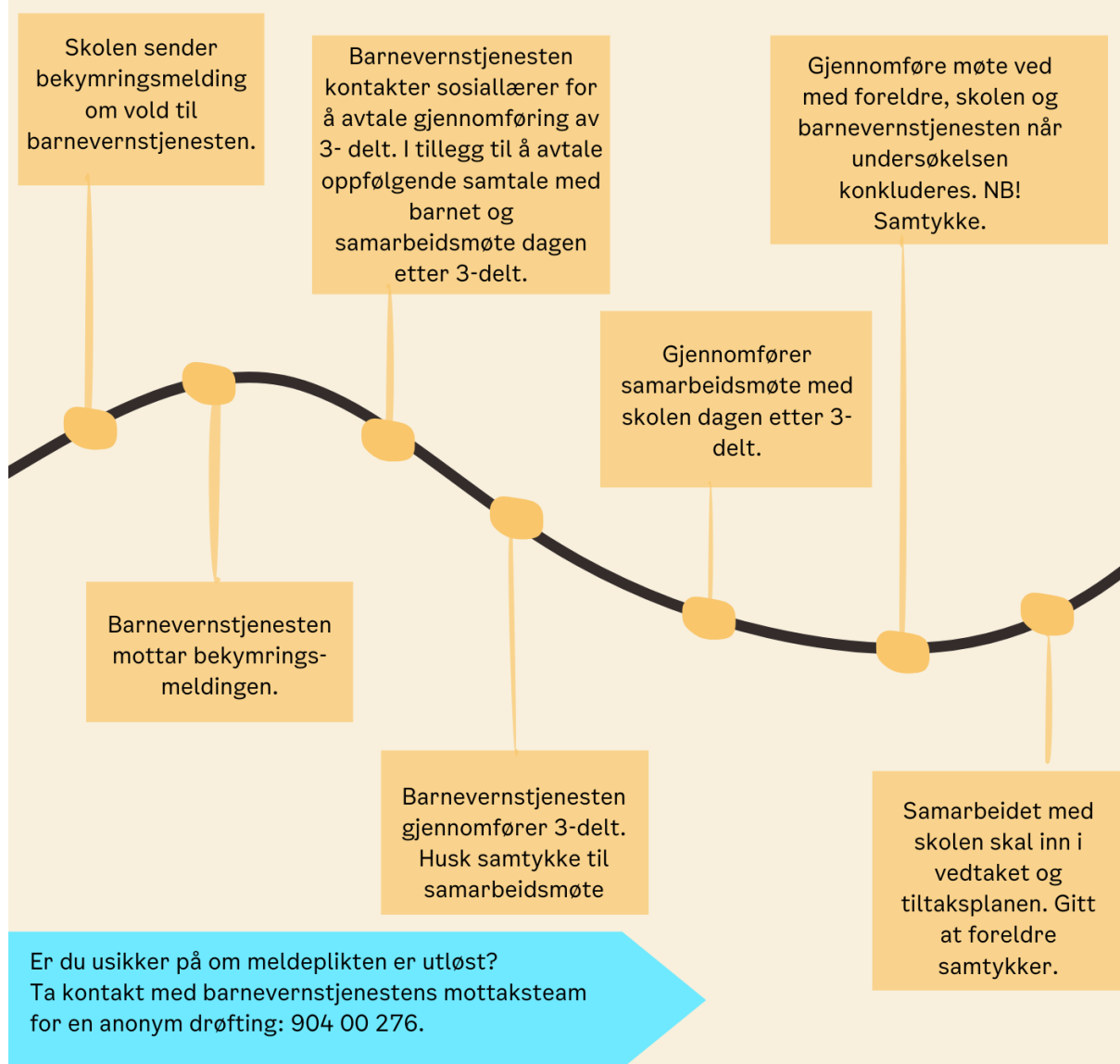
Med foreldre, barnevernstjenesten og ansatte på skolen

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet.
- Forklare hvorfor samarbeid er ønskelig i tiltaksfasen.
- Avklare hva skolen skal følge opp videre.
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten.
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det forstått grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding dersom ny bekymring oppstår. Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring.
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet.
- Dersom barnet har utfordringer på skolen bør det vurderes å koble på PPT eller skolehelsetjenesten
- Sette ny dato for neste samarbeidsmøte. Gi kontaktinformasjon til avdelingsleder på tiltak.

Dersom ikke foreldrene samtykker til et møte mellom barnevernstjenesten og skolen, skal barnevernstjenesten informere skolen om dette. Barnevernstjenesten undersøker om det er annen informasjon foreldrene kan samtykke til at skolen kan få, eller er det informasjon skolen kan få innen taushetspliktens handlingsrom?

Samhandlingsrutine ved bekymringsmelding om vold til barnevernstjenesten

Ta kontakt med oss i barnevernstjenesten:

 Jorunn Spolén
 Fagkonsulent
 907 39 627
 jorunn.spolen@bbj.oslo.kommune.no

 Aslaug Unhjem
 Fagkonsulent
 482 38 125
 aslaug.unhjem@bbj.oslo.kommune.no

Møte: Samarbeidsmøte etter 3-delt

- Barnevernstjenesten kontakter sosiallærer på skolen for å avtale tid for 3- delt og oppfølgende barnesamtale og samarbeidsmøte dagen etter 3-delt.
- Barnevernstjenesten får samtykke fra foreldrene til å ha møte med skolen dagen etter.
- Barnevernstjenesten bestiller tolk til møte når det er behov.
- Barnevernstjenesten snakker med barnet i forkant av møte på skolen og eventuelt i etterkant ved behov.
- Møtet gjennomføres på skolen.
- Barnevernstjenesten leder møte og skriver møtereferat.
- Barnevernstjenesten sender ut referat til foreldre og skolen i etterkant.

Telefonsamtale mellom barnevernstjenesten og ansatte på skolen

Agenda:

- Avklare forventninger til hverandre med gjennomføring av 3-delt og avtale tidspunkt for samtale med barnet.
- Hvis barnet har spesielle behov eller lignende før samtalen med barnet gjennomføres.
- Avtale tidspunkt å komme og snakke med barnet dagen etter 3-delt og samarbeidsmøte etterpå.
- Informere skolen om at samarbeidsmøte dagen etter er avhengig av at foreldrene samtykker til det.
- Hvordan har samarbeidet med foreldrene vært - både før og etter bekymringsmelding.

Samarbeidsmøte etter 3-delt

Tilstede: barnevernstjenesten, ansatte på skolen og foreldre.

Agenda:

- Informasjon om skolens og barnevernstjenestens meldeplikt
- Skolen sier noe om bekymringen de har meldt
- Foreldrenes opplevelser av meldingen
- Informasjon om barnevernstjenestens arbeid videre
- Har barnet behov for oppfølging på skolen
- Lage en felles plan på hvordan barnet kan ivaretas på en best mulig måte i undersøkelsesfasen
- Er det andre ting skole og barnevernstjenesten bør samarbeide om i undersøkelsen?

Informasjonen som deles her vil kunne variere ut i fra hva foreldrene samtykker til av deling.

Møte: Møte ved avslutning av undersøkelsen

- Barnevernstjenesten leder møtet.
- Barnevernstjenesten kaller inn foreldre og ansatte på skolen via sosiallærer til møtet.
- Møtet gjennomføres hos barnevernstjenesten.
- Skolen skriver møtereferat (dersom ikke annet er avtalt).
- Møtet krever samtykke fra foreldrene.
- Barnevernstjenesten bestiller tolk til møte ved behov.
- Tilbakemelding til melder.

Møte ved henleggelse av undersøkelsen eller når foreldre ikke samtykker til samarbeid

Med barnevernstjenesten og ansatte på skolen

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet
- Forklare årsaken til at saken ble henlagt
- Avklare hva skolen skal følge opp videre
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det forstått grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding dersom ny bekymring oppstår. Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet

Møte når foreldre samtykker til samarbeid med skolen i tiltak

Med barnevernstjenesten og ansatte på skolen

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet.
- Forklare hvorfor samarbeid er ønskelig i tiltaksfasen.
- Avklare hva skolen skal følge opp videre.
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten.
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det forstått grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding dersom ny bekymring oppstår. Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring.
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet.
- Dersom barnet har utfordringer på skolen bør det vurderes å koble på PPT eller skolehelsetjenesten
- Sette ny dato for neste samarbeidsmøte. Gi kontaktinformasjon til avdelingsleder på tiltak.

Dersom ikke foreldrene samtykker til et møte mellom barnevernstjenesten og skolen, skal barnevernstjenesten informere skolen om dette. Barnevernstjenesten undersøker om det er annen informasjon foreldrene kan samtykke til at skolen kan få, eller er det informasjon skolen kan få innen taushetspliktens handlingsrom?

Informasjon om hvilken veiledning familieveileder kan gi familien om skole

- Samtale med foreldre om ressurser og utfordringer knyttet til skole og fritid:
 - Hva de synes barnet er flink til, og hva de synes barnet har utfordringer med.
 - Hvis større utfordringer, har barnet hatt utredning eller fått spesialpedagogisk hjelp?
 - Foreldrenes forhold til skole (generelt inntrykk av skolen, om positive og vanskelig ting med skolen, egen historie, foreldremøter, deltakelse på skolearrangementer).
 - Forhold til lærere (inntrykk av lærere, om positive og vanskelige ting, kommunikasjon med lærer.
 - Struktur og rutiner for leksearbeid (spør om faste rutiner, hjelp med lekser, sjekking av lekser, arbeidsplass for lekser).
- Samtale med barnet:
 - Fritidsaktiviteter.
 - Trivsel på skolen (generelt, favorittfag, kjedelige/vanskelige fag, venner).
 - Lekser (hva barnet synes om lekser, hva er gøy, vanskelig, hva er enkelt, hvordan er det å gjøre lekser hjemme, får barnet hjelp med lekser).
 - Forhold til lærer, eventuelt andre ansatte på skolen.
- Lage en plan for hva foreldre, barn og familieveileder skal jobbe med fremover som omhandler skolen.

Kjerneelementene:

Veiledning i positiv foreldreinvolvering.

Struktur og rutiner for skolearbeid i hjemmet.

Veiledning i oppmuntring, ros og gode tilbakemeldinger.

Delta på samarbeidsmøter med skolen, barnevernstjenesten og foreldre.

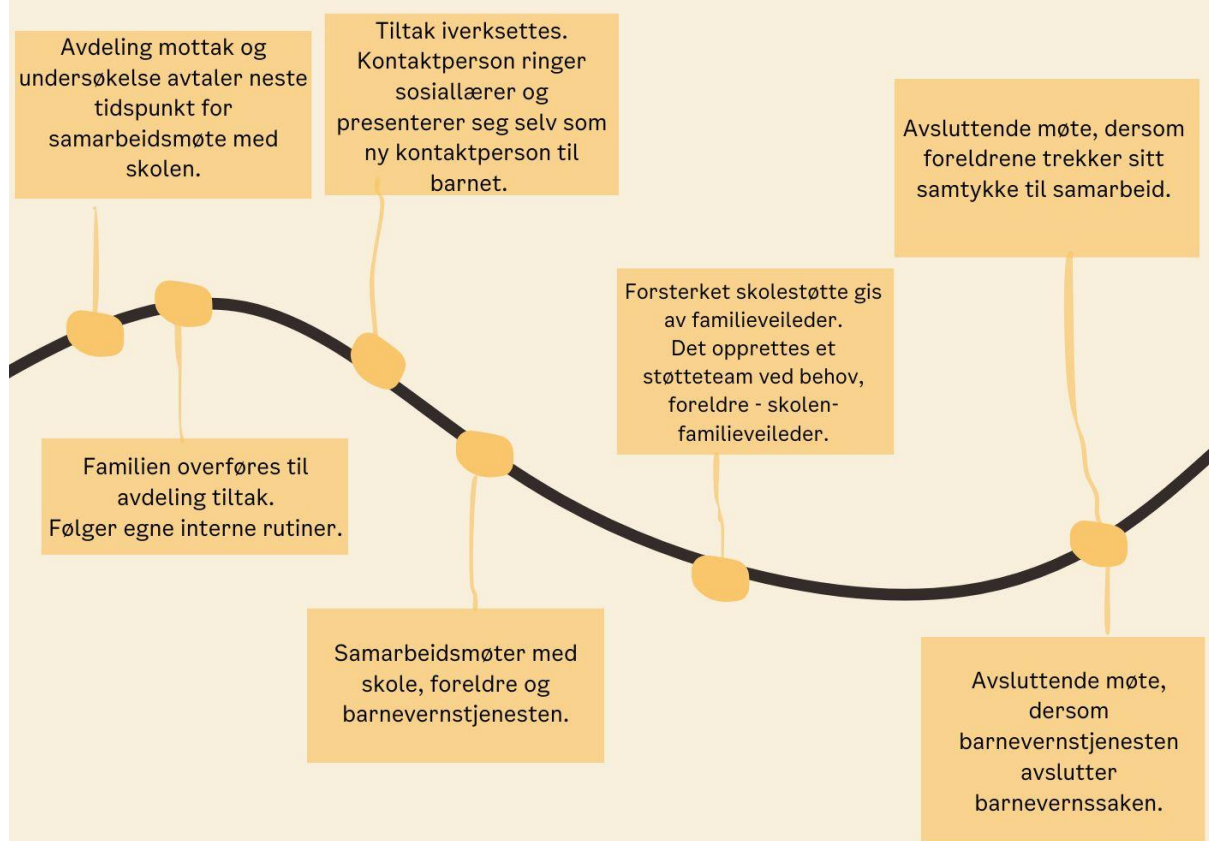

Opprette støtteteam med familieveileder i tillegg til f.eks. kontaktlærer, assistent, skolehelsesykepleier og foreldre ved behov.

Barnet først, holdning til barnet som mestrende elev, bruk materiell som er tilgjengelig, medbestemmelse og lydhørhet og støtte og oppfølging over tid.

Overgang fra avd. mottak/undersøkelse til avdeling tiltak og videre samarbeid med skolen.

Dersom skolen opplever at det tar lang tid i overføringen av saken fra avd. mottak/undersøkelse til avd. tiltak, tar skolen kontakt med avdelingsleder på tiltak: Hege Myrvold-Erga: 481 87 213.

Ta kontakt med oss i Skolestøtte prosjektet:

 Jorunn Spolén
 Fagkonsulent
 907 39 627
 jorunn.spolen@bbj.oslo.kommune.no

 Aslaug Unhjem
 Fagkonsulent
 482 38 125
 aslaug.unhjem@bbj.oslo.kommune.no

Samarbeidsmøte ved tiltak

- Barnevernstjenesten innkaller foreldre og ansatte på skolen til møtet, i samarbeid med sosiallærer.
- Barneverntjenesten avklarer med foreldrene om andre instanser som f.eks. PPT/BUP skal delta.
- Hvis foreldrene samtykker, har barneverntjenesten ansvar for å innkalle de aktuelle instansene.
- Sosiallærer på skolen har ansvar for å avgjøre hvem fra skolen som skal være med i møtet.
- Dersom foreldrene ikke ønsker annet, er møtet på skolen.
- Skolen leder møtet og barneverntjenesten skriver referat fra møtet. Referatet sendes til alle deltagerne på møtet i etterkant av møtet.
- Hvis ingen fra barneverntjenesten kan delta på grunn av sykdom, avlyses møtet.
- Barneverntjenesten tar kontakt med skolen og foreldrene for en ny avtale. Ved sykdom hos skolen, tar skolen en vurdering på om det er hensiktsmessig å holde møtet.
- Hvis møtet avlyses, har skolen ansvar for å innkalle til en ny avtale.
- Dersom kontaktperson blir lenge borte, og skolen har behov for et møte, kan resepsjonen i barnevernstjenesten, eller avdelingsleder på avdeling tiltak kontaktes.

Samarbeidsmøte

Med foreldrene, barneverntjenesten, skolen og andre instanser.

Agenda:

- Status om barnet på skolen: faglig, sosialt, trivsel, mestring, fravær.
- Informasjon fra barnevernstjenesten om tiltaksarbeidet.
- Er det behov for å koble på skolehelsesykepleier?
- Er det behov for mer tilpasset undervisning/lekser?
- Er det vurdert behov for en utredning, PPT/BUP?
- Samtykke fra foreldrene/foreldrenes mening om en utredning?
- Rolleavklaring og forventningsavklaring.
- Avklare behov for støtteteam og skolestøtteveiledning til foreldre?
- Er det behov for at familieveileder observerer barnet i skoletiden?
- Avklare forventningene til hverandre rundt skole-hjem-samarbeidet.
- Avklare hvor ofte det er behov for møter.
- Avklare hvilken informasjon barnevernstjenesten og skolen ønsker fra hverandre.
- Oppsummering av møtet.
- Avtale nytt møte, og avklare arbeidsoppgaver til neste møte.

Etter møte:

- Dersom skolen eller barnevernstjenesten opplever noe ugreit i møtet, må dette tas opp direkte med kontaktperson, eller sosiallærer i etterkant av møtet. Tilbakemeldingen gis enten fysisk etter møtet, eller per. telefon i etterkant.

Dersom ikke foreldrene samtykker til et møte mellom barnevernstjenesten og skolen, skal barnevernstjenesten informere skolen om dette. Barnevernstjenesten undersøker om det er annen informasjon foreldrene kan samtykke til at skolen kan få, eller er det informasjon skolen kan få innen taushetspliktens handlingsrom.

Dersom det ikke er samarbeidsmøter mellom skolen og barnevernstjenesten, og skolen ønsker samarbeidsmøte, må de innhente samtykke fra foreldrene, innkalle til og lede møte. Det må avklares på møtet om det er behov for jevnlig samarbeidsmøter. Barnevernstjenesten skriver referat.

Møte ved avslutning av barnevernssaken ELLER når foreldre ikke samtykker til samarbeid med skolen i tiltak

- Barnevernstjenesten leder møtet.
- Barnevernstjenesten kaller inn foreldre og ansatte på skolen via sosiallærer til møtet.
- Møtet gjennomføres på skolen (dersom foreldrene ikke har andre ønsker).
- Barnevernstjenesten skriver møtereferat, referatet sendes til foreldre og skolen i etterkant.
- Møtet krever samtykke fra foreldrene.
- Barnevernstjenesten bestiller tolk til møte ved behov.
- Tilbakemelding til melder.

Møte ved avslutning av barnevernssaken

Med barnevernstjenesten, foreldrene, og ansatte på skolen.

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet.
- Forklare årsaken til at saken ble henlagt.
- Avklare hva skolen skal følge opp videre.
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten.
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det fortsatt grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding dersom ny bekymring oppstår.
- Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring.
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet.

Møte når foreldre ikke samtykker til samarbeid med skolen i tiltak

Med barnevernstjenesten og ansatte på skolen.

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet.
- Forklare hvorfor samarbeid er ønskelig i tiltaksfasen.
- Avklare hva skolen skal følge opp videre.
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten.
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det forstått grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding, dersom ny bekymring oppstår.
- Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring.
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet.

Dersom ikke foreldrene samtykker til et møte mellom barnevernstjenesten og skolen, skal barnevernstjenesten informere skolen om dette. Barnevernstjenesten undersøker om det er annen informasjon foreldrene kan samtykke til at skolen kan få, eller er det informasjon skolen kan få innen taushetspliktens handlingsrom?

Informasjon om hvilken veiledning familieveileder kan gi familien om skole

- Samtale med foreldre om ressurser og utfordringer knyttet til skole og fritid:
 - Hva de synes barnet er flink til, og hva de synes barnet har utfordringer med.
 - Hvis større utfordringer, har barnet hatt utredning eller fått spesialpedagogisk hjelp?
 - Foreldrenes forhold til skole (generelt inntrykk av skolen, om positive og vanskelig ting med skolen, egen historie, foreldremøter, deltakelse på skolearrangementer).
 - Forhold til lærere (inntrykk av lærere, om positive og vanskelige ting, kommunikasjon med lærer.
 - Struktur og rutiner for leksearbeid (spør om faste rutiner, hjelp med lekser, sjekking av lekser, arbeidsplass for lekser).
- Samtale med barnet:
 - Fritidsaktiviteter.
 - Trivsel på skolen (generelt, favorittfag, kjedelige/vanskelige fag, venner).
 - Lekser (hva barnet synes om lekser, hva er gøy, vanskelig, hva er enkelt, hvordan er det å gjøre lekser hjemme, får barnet hjelp med lekser).
 - Forhold til lærer, eventuelt andre ansatte på skolen.
- Lage en plan for hva foreldre, barn og familieveileder skal jobbe med fremover som omhandler skolen.

Kjerneelementene:

Veiledning i positiv foreldreinvolvering.

Struktur og rutiner for skolearbeid i hjemmet.

Veiledning i oppmuntring, ros og gode tilbakemeldinger.

Delta på samarbeidsmøter med skolen, barnevernstjenesten og foreldre.

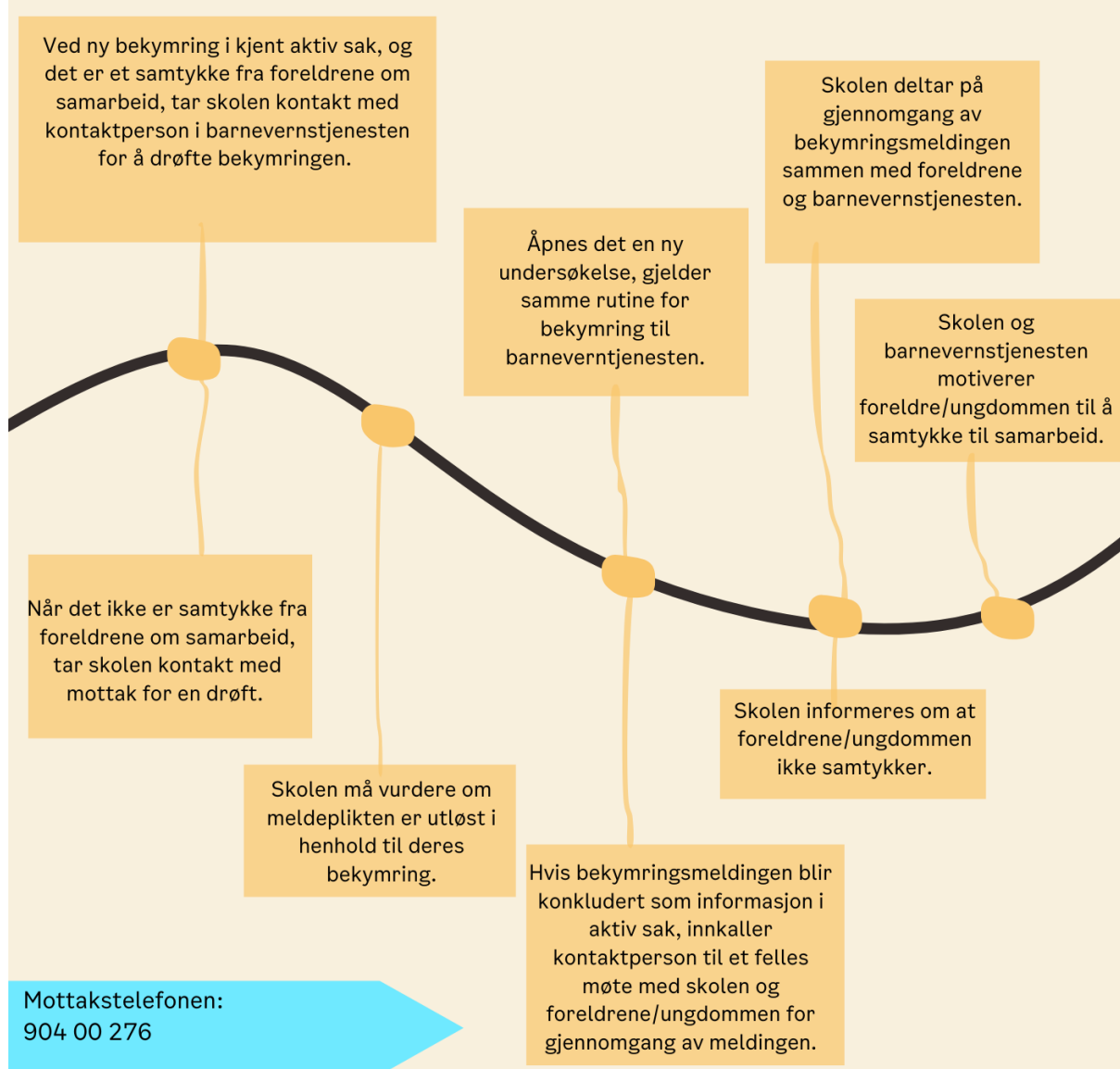

Opprette støtteteam med familieveileder i tillegg til f.eks. kontaktlærer, assistent, skolehelsesyskepleier og foreldre ved behov.

Barnet først, holdning til barnet som mestrende elev, bruk materiell som er tilgjengelig, medbestemmelse og lydhørhet og støtte og oppfølging over tid.

Ny bekymringsmelding i kjent aktiv sak

Ta kontakt med oss i barnevernstjenesten:

 Jorunn Spolén
 Fagkonsulent
 907 39 627
 jorunn.spolen@bbj.oslo.kommune.no

 Aslaug Unhjem
 Fagkonsulent
 482 38 125
 aslaug.unhjem@bbj.oslo.kommune.no

Møte: Gjennomgang av bekymringsmelding i kjent aktiv sak

- Barnevernstjenesten kontakter sosiallærer på skolen for å avtale tid for møtet.
- Barnevernstjenesten kaller inn foreldre og ansatte på skolen til møtet.
- Barnevernstjenesten bestiller tolk til møte når det er behov.
- Barnevernstjenesten vurderer om det er behov for en samtale med barnet i forkant/etterkant av møtet.
- Møtet gjennomføres på skolen.
- Barnevernstjenesten leder møtet, og skriver møtereferat.
- Barnevernstjenesten sender ut referat til foreldre og skolen i etterkant.

Telefonsamtale mellom barnevernstjenesten og sosiallærer på skolen

Agenda:

- Avklare forventninger til hverandre i møte.
- Avklare hvem som skal lese gjennom bekymringsmeldingen.
- Er barnet i kontakt med skolehelsetjenesten? Dersom det er kontakt, må det vurderes om det er behov for at skolehelsetykepleier er med på oppstartsmøtet.
- Hvordan har samarbeidet med foreldrene vært - både før og etter bekymringsmelding?

Møte del 1:

Med foreldre, ansatte på skolen og barnevernstjenesten.

Agenda:

- Informere om møtets oppbygning, dersom møtet deles i to deler.
- Informasjon om skolens og barnevernstjenestens meldeplikt.
- Gjennomgang av bekymringsmeldingen.
- Foreldrenes opplevelser av meldingen.
- Lage en felles plan på hvordan barnet kan ivaretas på en best mulig måte videre.
- Er det andre ting skole og barnevernstjenesten bør samarbeide om i perioden fremover?

Møte del 2:

Med foreldre, ansatte på skolen og barnevernstjenesten.

Agenda:

- Barnevernstjenesten går igjennom planen for veien videre.
- Ved behov, få samtykke fra foreldrene/ungdommen til å innhente informasjon.

Møtet kan gjøres om til ett møte dersom foreldrene samtykker til at skolen kan delta på del 2.

Samarbeidsmøte ved tiltak

- Barnevernstjenesten innkaller foreldre og ansatte på skolen til møtet, i samarbeid med sosiallærer.
- Barneverntjenesten avklarer med foreldrene om andre instanser som f.eks. PPT/BUP skal delta.
- Hvis foreldrene samtykker, har barneverntjenesten ansvar for å innkalle de aktuelle instansene.
- Sosiallærer på skolen har ansvar for å avgjøre hvem fra skolen som skal være med i møtet.
- Dersom foreldrene ikke ønsker annet, er møtet på skolen.
- Skolen leder møtet og barneverntjenesten skriver referat fra møtet. Referatet sendes til alle deltagerne på møtet i etterkant av møtet.
- Hvis ingen fra barneverntjenesten kan delta på grunn av sykdom, avlyses møtet.
- Barneverntjenesten tar kontakt med skolen og foreldrene for en ny avtale. Ved sykdom hos skolen, tar skolen en vurdering på om det er hensiktsmessig å holde møtet.
- Hvis møtet avlyses, har skolen ansvar for å innkalle til en ny avtale.
- Dersom kontaktperson blir lenge borte, og skolen har behov for et møte, kan resepsjonen i barnevernstjenesten, eller avdelingsleder på avdeling tiltak kontaktes.

Samarbeidsmøte

Med foreldrene, barneverntjenesten, skolen og andre instanser.

Agenda:

- Status om barnet på skolen: faglig, sosialt, trivsel, mestring, fravær.
- Informasjon fra barnevernstjenesten om tiltaksarbeidet.
- Er det behov for å koble på skolehelsesykepleier?
- Er det behov for mer tilpasset undervisning/lekser?
- Er det vurdert behov for en utredning, PPT/BUP?
- Samtykke fra foreldrene/foreldrenes mening om en utredning?
- Rolleavklaring og forventningsavklaring.
- Avklare behov for støtteteam og skolestøtteveiledning til foreldre?
- Er det behov for at familieveileder observerer barnet i skoletiden?
- Avklare forventningene til hverandre rundt skole-hjem-samarbeidet.
- Avklare hvor ofte det er behov for møter.
- Avklare hvilken informasjon barnevernstjenesten og skolen ønsker fra hverandre.
- Oppsummering av møtet.
- Avtale nytt møte, og avklare arbeidsoppgaver til neste møte.

Etter møte:

- Dersom skolen eller barnevernstjenesten opplever noe ugreit i møtet, må dette tas opp direkte med kontaktperson, eller sosiallærer i etterkant av møtet. Tilbakemeldingen gis enten fysisk etter møtet, eller per. telefon i etterkant.

Dersom ikke foreldrene samtykker til et møte mellom barnevernstjenesten og skolen, skal barnevernstjenesten informere skolen om dette. Barnevernstjenesten undersøker om det er annen informasjon foreldrene kan samtykke til at skolen kan få, eller er det informasjon skolen kan få innen taushetspliktens handlingsrom.

Dersom det ikke er samarbeidsmøter mellom skolen og barnevernstjenesten, og skolen ønsker samarbeidsmøte, må de innhente samtykke fra foreldrene, innkalle til og lede møte. Det må avklares på møtet om det er behov for jevnlig samarbeidsmøter. Barnevernstjenesten skriver referat.

Møte ved avslutning av barnevernssaken ELLER når foreldre ikke samtykker til samarbeid med skolen i tiltak

- Barnevernstjenesten leder møtet.
- Barnevernstjenesten kaller inn foreldre og ansatte på skolen via sosiallærer til møtet.
- Møtet gjennomføres på skolen (dersom foreldrene ikke har andre ønsker).
- Barnevernstjenesten skriver møtereferat, referatet sendes til foreldre og skolen i etterkant.
- Møtet krever samtykke fra foreldrene.
- Barnevernstjenesten bestiller tolk til møte ved behov.
- Tilbakemelding til melder.

Møte ved avslutning av barnevernssaken

Med barnevernstjenesten, foreldrene, og ansatte på skolen.

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet.
- Forklare årsaken til at saken ble henlagt.
- Avklare hva skolen skal følge opp videre.
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten.
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det fortsatt grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding dersom ny bekymring oppstår.
- Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring.
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet.

Møte når foreldre ikke samtykker til samarbeid med skolen i tiltak

Med barnevernstjenesten og ansatte på skolen.

Agenda:

- Informasjon om formålet med møtet.
- Forklare hvorfor samarbeid er ønskelig i tiltaksfasen.
- Avklare hva skolen skal følge opp videre.
- Gå igjennom bekymringen som skolen meldte til barnevernstjenesten.
- Er omsorgssituasjonen god nok, eller er det forstått grunn til bekymring?
- Informere om at skolen har plikt til å sende en ny bekymringsmelding, dersom ny bekymring oppstår.
- Snakke om hvordan skole-hjem-samarbeidet skal være ved en eventuell ny bekymring.
- Forventninger til skole-hjem-samarbeidet.

Dersom ikke foreldrene samtykker til et møte mellom barnevernstjenesten og skolen, skal barnevernstjenesten informere skolen om dette. Barnevernstjenesten undersøker om det er annen informasjon foreldrene kan samtykke til at skolen kan få, eller er det informasjon skolen kan få innen taushetspliktens handlingsrom?